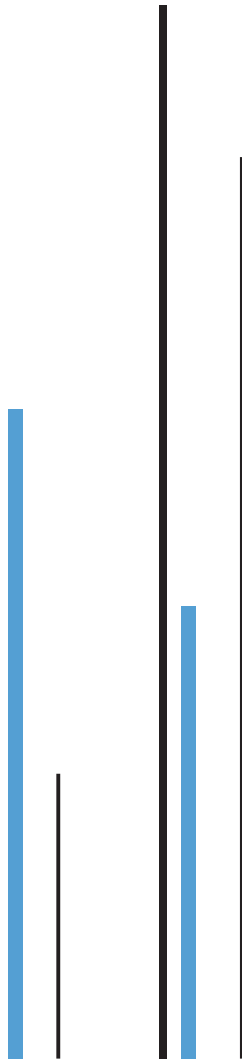

Indicatorbeschrijving

Outcomemonitor wijkenaanpak

Versie 2013

Indicatorbeschrijving

Outcomemonitor wijkenaanpak

Versie 2013

Uitgevoerd in opdracht van Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

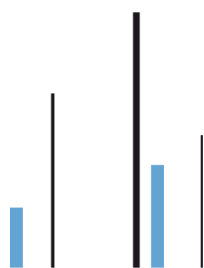
René van Hulle
Janine Pikoleit
Wim Philipsen
Bert Marchal
Jan Hooft van Huijsdijnen

Oktober 2013 | r2013-0050RH | 13199-BRN

ABF Research | Verwersdijk 8 | 2611 NH | Delft | 015 - 27 99 300

Copyright ABF Research 2013

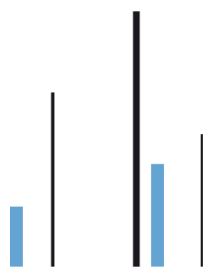
ABF Research heeft dit rapport met zorg samengesteld. ABF Research aanvaardt geen aansprakelijkheid voor type- of drukfouten of andere onvolkomenheden. Het gebruik van onderdelen van dit rapport door een andere partij dan ABF Research blijft de verantwoordelijkheid van deze andere partij en dient voorzien te zijn van duidelijke bronvermelding. In een aantal gevallen is voor gebruik van (onderdelen van) dit rapport goedkeuring door ABF Research vereist. In geval van enige twijfel dient met ABF Research hierover contact te worden opgenomen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	7
2	Indicatorenoverzicht	9
3	Beschrijving indicatoren.....	11
3.1	Standaard operationalisering	11
3.2	Bevolking	13
3.3	Wonen en leefbaarheid.....	21
3.4	Leren.....	27
3.5	Werken	31
3.6	Veiligheid	38
3.7	Integratie.....	38
3.8	Schuldenproblematiek	40
3.9	Gezondheid	42
	Bijlage A: Begrippen en definities.....	45
	Bijlage B: Afkortingen	49
	Bijlage C: Regio-indeling	51
	Bijlage D: Hoe kunnen de indicatoren worden uitgesplitst?.....	57

1

Inleiding

Medio 2007 verscheen het Actieplan Krachtwijken, een plan voor 40 aandachtswijken in 18 Nederlandse gemeenten waar de kwaliteit van de leefomgeving door de cumulatie van problemen flink achterblijft bij die van andere wijken in de stad. Om de effecten van het beleid te volgen, is de Outcomemonitor Wijkeraanpak ontwikkeld.

De Outcomemonitor Wijkeraanpak is ontwikkeld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en tot en met 2012 geactualiseerd. In 2013 zijn de indicatoren berekend door ABF Research. Het voorliggende document bevat een beschrijving van alle indicatoren die zijn opgenomen in de Outcomemonitor Wijkeraanpak, meting 2013.

Op www.outcomemonitorwijkeraanpak.nl kunt u zelf tabellen samenstellen door indicatoren, wijken en gemeenten en jaren te kiezen. De cijfers op www.outcomemonitorwijkeraanpak.nl kunnen (licht) afwijken van de cijfers op CBS StatLine. Dat komt doordat de gegevens in de GBA en andere bronbestanden met terugwerkende kracht worden bijgewerkt. Bovendien was de documentatie niet beschikbaar van alle stappen, waardoor de berekeningswijze niet altijd een kopie is maar een benadering van vorige jaargangen. In de meting van 2013 zijn ook de voorgaande jaren herberekend, om zo trendbreuken als gevolg van een andere berekeningswijze te voorkomen. Overigens zijn alle cijfers vergeleken met de cijfers op CBS StatLine, om er zeker van te zijn dat de verschillen beperkt zijn. Daar waar er verschillen optreden is dat vermeld in de beschrijving van de indicator (hoofdstuk 3) onder het kopje 'bijzonderheden'.

Ontwikkeling van de Outcomemonitor

Doel van de Outcomemonitor Wijkeraanpak is het volgen van de maatschappelijke effecten die met de Wijkeraanpak (de zogeheten "outcome") worden nagestreefd. De monitor bestaat uit een set van indicatoren die de situatie en ontwikkeling van de thema's van de Wijkeraanpak in beeld brengen. Naast de thema's die zijn benoemd in het Actieplan Krachtwijken: Van Aandachtswijk naar Krachtwijk - Wonen, Werken, Leren en opgroeien, Integreren en Veiligheid - betreft het ook thema's die in het merendeel van de WijkActiePlannen van de gemeenten terugkomen, te weten gezondheid en schuldenproblematiek. Ook is onderzocht of het thema multiprobleemgezinnen meetbaar kan worden gemaakt. Deze laatste drie thema's zijn door het CBS toegevoegd op basis van een analyse van de WijkActiePlannen van de gemeenten. Een selectie criterium bij het toevoegen van thema's was dat die in het merendeel van de WijkActiePlannen voorkomen. Aangezien voor deze monitor alleen gebruik wordt gemaakt van registraties (bestaand statistisch materiaal), veroorzaakt het geen enquêtedruk bij bewoners.

2

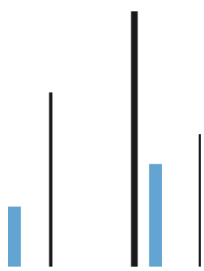
Indicatorenoverzicht

Nr	Periode	Beschrijving	Peilmoment	Brondata
0.1	2006 – 2013	Particuliere huishoudens naar type huishouden	1 januari	GBA HUISHOUDENS en GBA ADRES
0.2	2006 – 2013	Inwoners	1 januari	GBA ADRES en GBA PERSOON
0.3	2006 – 2013	Personen behorend tot de potentiële beroepsbevolking (15-64 jaar)	1 januari	GBA ADRES en GBA PERSOON
0.4	2006 – 2013	Personen naar herkomstgroepering	1 januari	GBA ADRES en GBA PERSOON
0.5	2006 – 2013	Personen naar leeftijdsklasse	1 januari	GBA ADRES en GBA PERSOON
0.6	2006 – 2011	Verhuizingen naar leeftijdsklasse, herkomstgroepering en type huishouden	Kalenderjaar	GBA ADRESGEBEURTENISSEN, GBA ADRES, GBA PERSOON
0.7	2006 – 2011	Verhuizingen naar besteedbaar inkomen in decielklassen en decielgrenswaarden	Kalenderjaar	GBA ADRESGEBEURTENISSEN, GBA ADRES, GBA PERSOON en RIO
0.8	2006 – 2012	Leefbaarometerscore Bevolkingssamenstelling	n.v.t.	Leefbaarometer
0.9	2006 – 2012	Leefbaarometerscore Sociale samenhang	n.v.t.	Leefbaarometer
1.1	2006 – 2012	Aandeel eengezins- en meergezinswoningen	1 januari	SYSWOV
1.2	2006 – 2013	Gemiddeld aantal inwoners per woning	1 januari	GBA ADRES en GBA PERSOON
1.3	2007 – 2012	Aandeel kleine woningen	1 januari	SYSWOV
1.4	2007 – 2012	Aandeel koopwoningen, particuliere en sociale huurwoningen	1 januari	SYSWOV
1.5	2006 – 2012	Leefbaarheidsscore	n.v.t.	Leefbaarometer
1.6	2007 – 2012	Aandeel koop- en huurwoningen naar bouwjaar in klassen	1 januari	SYSWOV
1.8	2006 – 2012	Gemiddelde verkoopprijs van koopwoningen	Kalenderjaar	Kadaster-koopsombestand
1.9	2006 – 2012	Leefbaarometer-score woningvoorraad	n.v.t.	Leefbaarometer
1.10	2006 – 2012	Leefbaarometer-score publieke ruimte	n.v.t.	Leefbaarometer
1.11	2006 – 2012	Leefbaarometer-score voorzieningenniveau	n.v.t.	Leefbaarometer
2.1	2006 – 2012	Leerlingen in het 3e leerjaar in het voortgezet onderwijs naar schoolsoort	1 oktober	DUO VO
2.2	2006 – 2012	Leerlingen en schoolverlaters naar het hebben van een startkwalificatie	Schooljaar (1 oktober)	Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO, voorheen IB-Groep en Cfi)
2.3	2006 – 2012	Onderwijsdeelname naar schoolsoort en herkomstgroepering	1 oktober	DUO VO, MBO en HO
2.5	2007 – 2012	Eindtoets Basisonderwijs score (Cito-toets)	1 februari	Cito; Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens
3.0	2006 – 2013	Potentiële beroepsbevolking	31 januari	GBA PERSOON
3.1	2006 – 2013	Personen met een WW-uitkering	31 januari	SSB WW
3.2	2006 – 2013	Niet-werkend werkzoekenden ingeschreven bij het CWI	31 januari	CWI en POLISIKPBUS
3.3	2006 – 2013	Langdurig bijstandsafhankelijken (>=3 jaar)	31 januari	SSB BIJSTAND

Nr	Periode	Beschrijving	Peilmoment	Brondata
3.4	2006 – 2013	Personen met een AO-uitkering	31 januari	SSB AO
3.5	2006 – 2012	Personen met inkomsten uit arbeid	31 januari	BAANKENMERKEN, ZELFSTANDIGEN, ARBEID BUITENLAND en OVERIGE ARBEID
3.6	2006 – 2011	Gestandaardiseerd huishoudinkomen naar decielklassen en decielgrenswaarden	1 januari en inkomen voorgaande kalenderjaar	GBA ADRES en RIO
4.1	2006 – 2012	Leefbaarometer-score overlast en veiligheid	n.v.t.	Leefbaarometer
5.1	2006 – 2013	Paren naar herkomstgroepering	1 januari	GBA ADRES, GBA PERSOON en GBA HUISHOUDENS
6.1	2007 – 2013	Wanbetalers zorgverzekeringswet	31 december voorgaande jaar	Bestanden van zorgverzekeraars
6.2	2005 – 2012	Gestarte schuldsaneringen	Kalenderjaar	WSNP registratie
7.2	2006 – 2010	Gezondheid pasgeborenen eenlingen	Kalenderjaar	Stichting Perinatale Registratie Nederland (PRN)
7.3	2007 – 2012	Geneesmiddelengebruik basisverzekering	Bevolking 1 januari en geneesmiddelen voorgaande kalenderjaar	Bestand geneesmiddelenverstrekkingen; Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

NB De indicatoren 1.7 (verkooppunten dagelijks aanbod), 2.4 (stromen en examens in het voortgezet onderwijs) en 7.1 (voortijdige sterfte) zijn vanaf de meting van 2011 komen te vervallen.

3

Beschrijving indicatoren

3.1 Standaard operationalisering

Van de indicatoren 0.1 t/m 0.7, 1.2, 2.1, 2.3, 3.1 t/m 3.6, 5.1 en 6.2 is de syntax beschikbaar. De indicatoren 0.8, 0.9, 1.1, 1.3 t/m 1.6, 1.8 t/m 1.11, 2.2, 2.5, 4.1, 7.2 en 7.3 zijn door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koningsrelaties aangeleverd. De indicator 6.1 is door het CBS gegenereerd en hier is de syntax niet van beschikbaar.

Gebieden

In bijlage C is de regio-indeling die gehanteerd wordt terug te vinden. Hier zijn Nederland, G4, G14, G18, en de 18 gemeenten met aandachtswijken opgenomen uitgesplitst naar totaal en wel en niet aandachtswijk. Daarnaast zijn alle 40 aandachtswijken en de 83 4-positie postcodegebieden die samen de aandachtswijken vormen meegenomen. Tot slot zijn voor Arnhem en Nijmegen ook nog 27 clusters van 6-positie postcodegebieden opgenomen.

Voor de indicatoren 0.1 t/m 0.7, 1.2, 1.8, 2.1 t/m 2.3, 3.1 t/m 3.6, 5.1, 6.1 en 6.2 zijn cijfers tot op 6-positie postcodegebieden beschikbaar. Voor 0.8, 0.9, 1.1, 1.3 t/m 1.6, 1.9 t/m 1.11, 2.5, 4.1, 7.2 en 7.3 slechts tot op 4-positie postcodeniveau.

Voor de indicatoren 0.6 en 0.7 (over verhuizingen) is Nederland en de samenvoegingen van wel en niet aandachtsgebieden niet opgenomen.

Publicatieregels

De publicatieregels zijn op alle indicatoren van toepassing die als bron microbestanden uit de Remote Access omgeving van het CBS hebben (zie tabel op de volgende bladzijde). De publicatieregels zijn:

- Aantallen onder de 10 zijn niet opgenomen en de bijbehorende percentages eveneens niet;
- Aantallen zijn geschrapt als door het combineren met andere onderwerpen waarden onder de 10 afgeleid kunnen worden;
- Percentages zijn geschrapt als teller of noemer voor het bereken van de percentages geschrapt zijn.

Gebruikte databestanden

De onderstaande tabel geeft alle bestanden weer die gebruikt zijn voor het genereren van alle indicatoren. De cursief gedrukte bestanden zijn toegankelijk via Remote Access bij het CBS.

Naamgeving	Periode	Leverancier
<i>7515 GBA records aandachtswijken 20130101</i>	<i>2013 (busbestand)</i>	<i>CBS maatwerk</i>
<i>GBAADRESBUS</i>	<i>2012 (busbestand)</i>	<i>CBS</i>
<i>GBAPERSONTAB</i>	<i>2012 (busbestand)</i>	<i>CBS</i>
<i>GBAHUISHOUDENSBUS</i>	<i>2012 (busbestand)</i>	<i>CBS</i>
<i>GBAADRESGEBEURTENISBUS</i>	<i>2011, 2012</i>	<i>CBS</i>
<i>RIO</i>	<i>2005 - 2010</i>	<i>CBS</i>
<i>WWPERSOONBUS</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>CBS</i>
<i>BIJSTANDPERSOONBUS</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>CBS</i>
<i>AOTOTPERSOONBUS</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>CBS</i>
<i>BAANPRSMNDBEDRAGBUS</i>	<i>2006 - 2011</i>	<i>CBS</i>
<i>ZELFSTANDIGENMNDBEDRAGBUS</i>	<i>2011 (busbestand)</i>	<i>CBS</i>
<i>ARBBUITLANDMNDBEDRAGBUS</i>	<i>2011 (busbestand)</i>	<i>CBS</i>
<i>OVARBEIDMNDBEDRAGBUS</i>	<i>2011 (busbestand)</i>	<i>CBS</i>
<i>POLISIKPBUS</i>	<i>2006 - 2011</i>	<i>CBS</i>
<i>CWITAB</i>	<i>2006 - 2013</i>	<i>CBS</i>
<i>130829 Wanbetalers Zorgverzekeringswet ABF</i>	<i>2010 - 2012</i>	<i>CBS maatwerk</i>
<i>Wanbetalers</i>	<i>2007 - 2010</i>	<i>CBS Statline</i>
<i>Voortgezet Onderwijs</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>DUO</i>
<i>Hoger Onderwijs</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>DUO</i>
<i>Gestarte schuldsaneringen</i>	<i>2005 - 2012</i>	<i>WSNP</i>
<i>indicator 0.8 Leefbaarometer - bevolkingssamenstelling</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 0.9 Leefbaarometer - sociale samenhang</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 1.1 Eengezins- en meergezinswoningen</i>	<i>2007 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 1.3 Kleine woningen</i>	<i>2007 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 1.4 en 1.6 woningen naar sector en bouwjaar</i>	<i>2007 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 1.5 Leefbaarometer - leefbaarheidsscore</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 1.8 Verkoopprijs woningen</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 1.9 Leefbaarometer - woningvoorraad</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 1.10 Leefbaarometer - publieke ruimte</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 1.11 Leefbaarometer - voorzieningen</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 2.2 VSV</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 2.5 cito</i>	<i>2007 - 2011</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 4.1 Leefbaarometer - veiligheid</i>	<i>2006 - 2012</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 7.2 Gezondheid pasgeborenen</i>	<i>2006 - 2010</i>	<i>BZK</i>
<i>indicator 7.3 Geneesmiddelengebruik</i>	<i>2007 - 2012</i>	<i>BZK</i>

3.2 Bevolking

0.1 Particuliere huishoudens naar type huishouden

Databron(nen)	Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens en huishoudensgegevens
Beschrijving databron(nen)	<p>De Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens is in werking sinds 1 oktober 1994. Alle inwoners van een gemeente behoren in de basisadministratie te zijn ingeschreven, met uitzondering van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - in Nederland woonachtige personen die gebruik maken van uitzonderingsregels die gelden met betrekking tot opname in de bevolkingsregistraties (niet-Nederlandse diplomaten en niet-Nederlandse NAVO militairen). Zij mogen zelf bepalen of zij in de GBA ingeschreven worden of niet. - asielzoekers die korter dan zes maanden in de centrale opvang verblijven en nog geen verblijfsvergunning hebben gekregen. <p>Op basis van het GBA huishoudensbestand, dat eens per jaar de standgegevens over 1 januari van het betreffende jaar weergeeft, kunnen huishoudensgegevens worden bepaald.</p>
Dataverlener	CBS (Remote Access)
Peilmoment	1 januari
Actualiteit	Voor alle jaren beschikbaar. Jaar t-1 komt in circa juli jaar t beschikbaar.
Definitie indicator	Particuliere huishoudens naar type huishouden: het totaal aantal en de aantallen en aandelen eenpersoonshuishoudens, paren met of zonder kinderen en eenouderhuishoudens.
Operationalisering	Een particulier huishouden bestaat uit een verzameling van één of meer personen die een woonruimte bewonen en zichzelf particulier, dat wil zeggen niet-bedrijfsmatig voorzien in huisvesting en dagelijkse levensbehoeften.
Bijzonderheden	<p>De volgende categorieën worden onderscheiden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eenpersoonshuishoudens; - Paar met of zonder kinderen; - Eenouderhuishoudens. <p>De kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd. Deze bijgewerkte bestanden zijn voor alle jaren gebruikt. De gegevens op StatLine zijn niet geactualiseerd op basis van deze bijgewerkte GBA microbestanden.</p> <p>Het CBS heeft door de tijd verschillende methodieken toegepast voor het samenstellen van de gegevens over huishoudens. Nu is voor alle jaren met terugwerkende kracht de meest recente methodiek toegepast. Dit is de oorzaak van de afwijking bij gegevens over huishoudens.</p> <p>Voor de variabele 'type huishouden' wordt de categorie 'Overig huishouden' niet weergegeven.</p>

0.2 Inwoners

Databron(nen)	Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens en huishoudensgegevens
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens en huishoudensgegevens.
Dataverlener	CBS (Remote Access)
Peilmoment	1 januari
Actualiteit	Elke maand komt er een nieuwe versie van het GBA persoonsgegevens beschikbaar.
Definitie indicator	Totaal aantal inwoners per wijk.
Operationalisering	Aantal inwoners.
Bijzonderheden	De kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd. Deze bijgewerkte bestanden zijn voor alle jaren gebruikt. De gegevens op StatLine zijn niet geactualiseerd op basis van deze bijgewerkte GBA microbestanden. Het CBS heeft door de tijd verschillende methodieken toegepast voor het samenstellen van de gegevens over huishoudens. Nu is voor alle jaren met terugwerkende kracht de meest recente methodiek toegepast. Dit is de oorzaak van de afwijking bij gegevens over huishoudens.

0.3 Personen behorend tot de potentiële beroepsbevolking (15-64 jaar)

Databron(nen)	Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens.
Dataverlener	CBS (Remote Access)
Peilmoment	1 januari
Actualiteit	Elke maand komt er een nieuwe versie van het GBA persoonsgegevens beschikbaar.
Definitie indicator	Het aantal en het aandeel personen in de wijk dat behoort tot de potentiële beroepsbevolking.
Operationalisering	Aantal personen in Nederland van 15 tot en met 64 jaar.
Bijzonderheden	De kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd. Deze bijgewerkte bestanden zijn voor alle jaren gebruikt. De gegevens op StatLine zijn niet geactualiseerd op basis van deze bijgewerkte GBA microbestanden. Het CBS heeft door de tijd verschillende methodieken toegepast voor het samenstellen van de gegevens over huishoudens. Nu is voor alle jaren met terugwerkende kracht de meest recente methodiek toegepast. Dit is de oorzaak van de afwijking bij gegevens over huishoudens.

0.4 Personen naar herkomstgroepering

Databron(nen)	Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens.
Dataleverancier	CBS (Remote Access)
Peilmoment	1 januari
Actualiteit	Elke maand komt er een nieuwe versie van het GBA persoonsgegevens beschikbaar.
Definitie indicator	Aandelen per wijk van de groepen die bij operationalisering genoemd worden. De definitie van allochtoon luidt iemand van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren Westerse allochtonen zijn allochtonen met als herkomstgroepering één van de landen in de werelddelen Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika en Oceanië of Indonesië of Japan. Binnen het werelddeel Europa onderscheiden we de Midden- en Oost-Europese landen: Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Slovenië, Estland, Letland, Litouwen, Roemenië en Bulgarije. Deze indeling is politiek bepaald: in 2004 of in 2007 zijn deze landen toetreden tot de Europese Unie. Personen uit deze landen, noemen we MOE-landers. Alle overige allochtonen zijn niet-westers allochtoon.
Operationalisering	De gebruikte indeling is de volgende: <ul style="list-style-type: none"> - Autochtonen - Westerse allochtonen Waarvan MOE-landers Overige westerse allochtonen - Niet-westerse allochtonen Waarvan Turken Marokkanen Surinamers Antillianen en Arubanen Overige niet-westerse allochtonen
Bijzonderheden	De kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd. Deze bijgewerkte bestanden zijn voor alle jaren gebruikt. De gegevens op StatLine zijn niet geactualiseerd op basis van deze bijgewerkte GBA microbestanden. Het CBS heeft door de tijd verschillende methodieken toegepast voor het samenstellen van de gegevens over huishoudens. Nu is voor alle jaren met terugwerkende kracht de meest recente methodiek toegepast. Dit is de oorzaak van de afwijking bij gegevens over huishoudens. Voor de variabele herkomstgroepering wordt de categorie 'Onbekend' niet weergegeven.

0.5 Personen naar leeftijdklasse

Databron(nen)	Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens.
Dataleverancier	CBS (Remote Access)
Peilmoment	1 januari
Actualiteit	Elke maand komt er een nieuwe versie van het GBA persoonsgegevens beschikbaar.
Definitie indicator	Aandelen per wijk van de bevolking naar leeftijd in twee verschillende leeftijdsindelingen.
Operationalisering	We gebruiken de volgende indeling: 0-14 jaar, 15-17 jaar, 18-26 jaar, 27-44 jaar, 45-64 jaar en 65 jaar en ouder. De standaard CBS indeling in 5 klassen van 5 jaar is vervallen.
Bijzonderheden	De kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd. Deze bijgewerkte bestanden zijn voor alle jaren gebruikt. De gegevens op StatLine zijn niet geactualiseerd op basis van deze bijgewerkte GBA microbestanden. Het CBS heeft door de tijd verschillende methodieken toegepast voor het samenstellen van de gegevens over huishoudens. Nu is voor alle jaren met terugwerkende kracht de meest recente methodiek toegepast. Dit is de oorzaak van de afwijking bij gegevens over huishoudens.

0.6 Verhuizingen naar leeftijdsklasse, herkomstgroepering en type huishouden

Databron(nen)	Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens en huishoudensgegevens
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens.
Dataleverancier	CBS (Remote Access)
Peilmoment	Verhuizingen in een kalenderjaar
Actualiteit	Elke maand komt er een nieuwe versie van het GBA persoonsgegevens beschikbaar.
Definitie indicator	Elk jaar maakt het CBS een nieuwe versie van huishoudensgegevens (voorlopige cijfers over 1 januari jaar t komen eind jaar t beschikbaar, definitieve cijfers volgen in voorjaar jaar t+ 1). Een verhuizing is een geregistreerde adreswijziging, immigratie of emigratie van een persoon of een administratieve wijziging in de GBA. Alle onderverdelingen zijn de aandelen van de bevolking of het aantal huishoudens van de wijk.
Operationalisering	Door het adres van een persoon op 1 januari jaar t te vergelijken met het adres op 1 januari jaar t+1, kan worden bepaald of iemand in het jaar t binnen, in of uit de gemeente, wijk of het 4-positiepostcode gebied is verhuisd. De volgende

Bijzonderheden	<p>leeftijdsindeling is gehanteerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jonger dan 20 jaar - 20 tot 65 jaar - 65 jaar en ouder <p>Herkomstgroepering (zie indicator 0.4) volgens de volgende standaardindeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Autochtonen - Westerse allochtonen - Niet-westerse allochtonen <p>Type huishouden is ingedeeld naar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eenpersoonshuishoudens - Paren - Eenouderhuishoudens <p>Voor vertrek uit de gemeente, wijk of het 4-positiepostcode gebied zijn de persoonskenmerken op 1 januari van jaar t gebruikt. Voor verhuizingen binnen de gemeente, wijk of het 4-positiepostcode gebied zijn de persoonskenmerken op 1 januari van jaar t+1 gebruikt. Ook voor vestiging in de gemeente, wijk of het 4-positiepostcode gebied in zijn de persoonskenmerken op 1 januari van jaar t+1 gebruikt. Dit is met name relevant voor de indeling naar leeftijd en huishoudtype.</p> <p>De afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd. Deze bijgewerkte bestanden zijn voor alle jaren gebruikt. De gegevens op StatLine zijn niet geactualiseerd op basis van deze bijgewerkte GBA microbestanden.</p> <p>Het CBS heeft door de tijd verschillende methodieken toegepast voor het samenstellen van de gegevens over huishoudens. Nu is voor alle jaren met terugwerkende kracht de meest recente methodiek toegepast. Dit is de oorzaak van de afwijking bij gegevens over huishoudens.</p>
-----------------------	--

0.7 Verhuizingen naar besteedbaar inkomen in decielklassen en decielgrenswaarden

Databron(nen)	Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens en Regionaal Inkomensonderzoek (RIO)
Beschrijving databron(nen)	<p>Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens.</p> <p>Het RIO was van 1994 tot en met 2009 een steekproefonderzoek dat in een longitudinale vorm is opgezet met als doel inkomensgegevens op laagregionaal niveau samen te stellen. Omdat gekozen is voor een longitudinale onderzoeksopzet, wordt voor de bepaling van de RIO-steekproef voor de onderzoeksjaren uitgegaan van de steekproef in RIO 1994, waaraan als gevolg van veranderingen in de bevolkingsaantallen een bijtrekking plaatsvindt. De steekproef is een personensteekproef met een fractie van 0,167. Deze personen vormen de kernpersonen van de steekproef. Bij deze kernpersonen worden de overige huishoudensleden bijgetrokken, om het huishoudensinkomen te bepalen. Het RIO is vanaf 2010 een integraal onderzoek.</p>

Dataleverancier	CBS (Remote Access)
Peilmoment	Verhuizingen in jaar t.
Actualiteit	Besteedbaar inkomen van jaar t. Elke maand komt er een nieuwe versie van het GBA beschikbaar.
Definitie indicator	<p>Het RIO komt jaarlijks beschikbaar. het RIO-bestand over jaar t komt eind jaar t+2 beschikbaar.</p> <p>Een verhuizing is een geregistreerde adreswijziging, immigratie of emigratie van een persoon of een administratieve wijziging in de GBA. De onderverdeling bestaat uit de aandelen van de bevolking van de wijk. Inkomen betreft hier het besteedbaar jaarinkomen van een persoon die 52 weken van het jaar een bekend inkomen heeft. Ook de decielgrenswaarden van het jaarinkomen voor de personen die verhuizen zijn aangegeven (de grenzen tussen lage, midden en hoge inkomens in euro).</p>
Operationalisering	<p>Door het adres van een persoon op 1 januari jaar t+1 te vergelijken met het adres op 1 januari jaar t, kan worden bepaald of iemand in jaar t binnen, in of uit de gemeente, wijk of het 4-positiepostcode gebied is verhuisd.</p> <p>Voor de verhuizingen in jaar t, wordt gebruikt gemaakt van het inkomen in jaar t, met uitzondering van het laatste jaar (2011). Daarvoor wordt gebruikt gemaakt van het inkomen van jaar t-1 (2010), vanwege de vertraging in het beschikbaar komen van de inkomensgegevens.</p> <p>Het besteedbaar inkomen is het bruto-jaarinkomen verminderd met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - betaalde inkomensoverdrachten; - premies inkomensverzekeringen; - premies ziektekostenverzekeringen en - belastingen op inkomen en vermogen. <p>Betaalde inkomensoverdrachten bestaan uit overdrachten tussen huishoudens zoals de alimentatie betaald aan de ex-partner.</p> <p>Premies inkomensverzekeringen betreffen premies betaald voor sociale verzekering (onder meer WW, WAO), volksverzekeringen (AOW, ANW, AAW) en particuliere verzekeringen in verband met werkloosheid, arbeidsongeschiktheid en ouderdom en nabestaanden. Premies ziektekostenverzekeringen omvatten de premie Ziekenfondswet, premies voor particuliere ziektekostenverzekering en de premie AWBZ.</p> <p>Het besteedbaar jaarinkomen is weergegeven in drie categorieën: een laag, midden en hoog inkomen. Deze categorieën zijn bepaald aan de hand van de decielen voor heel Nederland. Decielen verdelen alle personen die in Nederland zijn verhuisd in het verslagjaar in 10 even grote groepen op basis van hun inkomen. De eerste vier decielen (40% van de verhuisde personen) vormen de groep met een laag inkomen. De volgende vier decielen vormen de groep met een midden inkomen en de laatste twee decielen vormen de groep met een hoog inkomen. In de tabel is per aandachtswijk en postcode-4- gebied het percentage verhuisde personen weergegeven dat in deze categorieën valt.</p> <p>Ook zijn de grenswaarden van de decielen per gemeente, aandachtswijk en 4-</p>

Bijzonderheden

positiepostcode gebied aangegeven voor de personen die verhuizen. Deze grenswaarden geven aan wat het besteedbaar inkomen is op de grens tussen een laag en midden inkomen (grens tussen het 4e en het 5e deciel) en de grenswaarde tussen een midden en een hoog inkomen (grens tussen het 8e en 9e deciel).

Door de kleinere aantallen zijn voor dit onderwerp de verschillen groter. Kleine wijzigingen in het GBA worden door het CBS met terugwerkende kracht doorgevoerd in de onderzoeksbestanden. Deze bijgewerkte bestanden zijn voor alle jaren gebruikt. De gegevens op StatLine zijn niet geactualiseerd op basis van deze bijgewerkte GBA microbestanden.

Het CBS heeft door de tijd verschillende methodieken toegepast voor het samenstellen van de gegevens over huishoudens. Nu is voor alle jaren met terugwerkende kracht de meest recente methodiek toegepast. Dit is de oorzaak van de afwijking bij gegevens over huishoudens.

Tot en met 2009 was het RIO is een steekproef. Het gebruik van opgehoogde aantallen binnen een steekproefonderzoek brengt een bepaalde onnauwkeurigheidsmarge met zich mee. Naarmate de aantallen kleiner zijn, gaan zij gepaard met hogere relatieve onnauwkeurigheidsmarges. Vanwege het vertraagd beschikbaar komen van het RIO wordt zoals beschreven het meest recente RIO voor de laatste 2 jaren gebruikt.

De gegevens op StatLine voor het jaar 2010 zijn nog gebaseerd op het RIO 2009. De nieuwe gegevens voor 2009 zijn gebaseerd op het inmiddels beschikbare RIO 2010, en zullen dus iets meer afwijken.

0.8 Leefbaarometerscore Bevolkingssamenstelling

Databron(nen)

De Leefbaarometer

Beschrijving

De Leefbaarometer biedt inzicht in de leefbaarheids situatie in alle wijken en buurten in Nederland, waarbij er ingezoomd kan worden tot op een zeer laag schaalniveau van clusters van enkele postcode-6-gebieden. Ook kunnen met behulp van de Leefbaarometer de leefbaarheidsontwikkelingen in de tijd worden gevolgd.

databron(nen)

De Leefbaarometer bevat 50 indicatoren, verdeeld in drie hoofddimensies: de fysieke verschijningsvorm van de woonomgeving, de sociale context van de woonomgeving en veiligheid en overlast.

Binnen de sociale context van de woonomgeving zijn 17 indicatoren opgenomen op sociaal-economisch gebied, de bevolkingssamenstelling, levensfase en sociale samenhang. Deze indicator, de score voor de sociaal-economische bevolkingssamenstelling, is gebaseerd op indicatoren op het gebied van opleidingsniveau en inkomen (K. Leidelmeijer, G. Marlet, J. van Iersel, C. van Woerkens en H. van der Reijden (2008), De Leefbaarometer, Leefbaarheid in Nederlandse wijken en buurten gemeten en vergeleken. Rapportage instrumentontwikkeling, RIGO en Atlas voor gemeenten, Amsterdam/Utrecht.).

Dataleverancier	Zie ook: www.leefbaarometer.nl .
Peilmoment	Alle even jaren
Actualiteit	De metingen worden tweejaarlijks uitgevoerd.
Definitie indicator	Score bevolkingssamenstelling
Operationalisering	De score voor de bevolkingssamenstelling wordt gepresenteerd als een afwijking van het Nederlands gemiddelde. De score verloopt van –50 (voor gebieden met een maximale negatieve afwijking) tot +50 (voor gebieden met een maximale positieve afwijking). Een gebied met een score 0 wordt gekenmerkt door een gemiddelde sociaal-economische bevolkingssamenstelling. Nederland als geheel scoort 0 in 2006.
Bijzonderheden	-

0.9 Leefbaarometerscore Sociale samenhang

Databron(nen)	De Leefbaarometer
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.8 voor een beschrijving van de Leefbaarometer. Binnen de sociale context van de woonomgeving zijn 17 indicatoren opgenomen op sociaal-economisch gebied, de bevolkingssamenstelling, levensfase en sociale samenhang. De score voor de sociale samenhang in de Leefbaarometer is gebaseerd op indicatoren op het gebied van de eigendomsverhoudingen van woningen, verhuizingen en de huishoudenssamenstelling (K. Leidelmeijer, G. Marlet, J. van Iersel, C. van Woerkens en H. van der Reijden (2008), De Leefbaarometer, Leefbaarheid in Nederlandse wijken en buurten gemeten en vergeleken. Rapportage instrumentontwikkeling, RIGO en Atlas voor gemeenten, Amsterdam/Utrecht.).
Dataleverancier	Ministerie van BZK
Peilmoment	Alle even jaren
Actualiteit	De metingen worden tweejaarlijks uitgevoerd.
Definitie indicator	Score sociale samenhang
Operationalisering	De score voor sociale samenhang wordt gepresenteerd als een afwijking van het Nederlands gemiddelde. De score verloopt van –50 (voor gebieden met een maximale negatieve afwijking) tot +50 (voor gebieden met een maximale positieve afwijking). Een gebied met een score 0 wordt gekenmerkt door een gemiddelde sociale samenhang. Nederland als geheel scoort 0 in 2006.
Bijzonderheden	-

3.3 Wonen en leefbaarheid

1.1 Aandeel eengezins- en meergezinswoningen

Databron(nen)	SYStem WOningVoorraad (SYSWOV)
Beschrijving databron(nen)	Systeem met gegevens over de ontwikkeling in de woningvoorraad naar aantal, eigendomsverhouding, type, grootte en ouderdom naar gemeente en (vanaf 1998) naar 4-positiepostcode gebieden. De gegevens zijn samengesteld uit meerdere bronnen: BBSH (Besluit Beheer Sociale Huursector), Kadaster, Woningvoorraadstatistiek CBS, Primos berekeningen, WBO (WoningBehoeft Onderzoek) en WoON (WoonOnderzoek Nederland).
Dataleverancier	Ministerie van BZK
Peilmoment	1 januari
Actualiteit	Het informatiesysteem wordt jaarlijks onderhouden en geactualiseerd op basis van voorraadmutaties, waarbij tevens gemeentelijke herindelingen worden verwerkt.
Definitie indicator	Eengezins- en meergezinswoningen
Operationalisering	De variabele type woning is onderverdeeld in de categorieën eengezinswoning en meergezinswoning.
Bijzonderheden	Bij onvoldoende informatie over woningvoorraadmutaties zijn in SYSWOV aanvullende schattingen gemaakt voor de woningvoorraad op basis van gegevens uit met name de woningbehoefte-onderzoeken.

1.2 Gemiddeld aantal inwoners per woning

Databron(nen)	Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens.
Dataleverancier	CBS (Remote Access)
Peilmoment	1 januari
Actualiteit	Voor alle jaren beschikbaar. Jaar t-1 komt in circa juli jaar t beschikbaar.
Definitie indicator	Gemiddeld aantal inwoners per woning.
Operationalisering	Het aantal inwoners gedeeld door het aantal bewoonde adressen.
Bijzonderheden	Onbewoonde woningen worden niet meegenomen bij de bepaling van de indicator. De kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd. Deze bijgewerkte bestanden zijn voor alle jaren gebruikt. De gegevens op StatLine zijn niet geactualiseerd op basis van deze bijgewerkte GBA microbestanden.

1.3 Aandeel kleine woningen

Databron(nen)	SYStem WOningVoorraad (SYSWOV)
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 1.1 voor een beschrijving van SYSWOV.
Dataverancier	Ministerie van BZK
Peilmoment	1 januari
Actualiteit	Het informatiesysteem wordt jaarlijks onderhouden en geactualiseerd op basis van voorraadmutaties, waarbij tevens gemeentelijke herindelingen worden verwerkt.
Definitie indicator	Kleine woningen
Operationalisering	Een kleine woning bestaat uit 3 of minder kamers. Een grote woning bestaat uit 4 of meer kamers.
Bijzonderheden	Bij onvoldoende informatie over woningvoorraadmutaties zijn in SYSWOV aanvullende schattingen gemaakt voor de woningvoorraad op basis van gegevens uit met name de woningbehoefte-onderzoeken.

1.4 Aandeel koopwoningen, particuliere en sociale huurwoningen

Databron(nen)	SYStem WOningVoorraad (SYSWOV)
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 1.1 voor een beschrijving van SYSWOV.
Dataverancier	Ministerie van BZK
Peilmoment	1 januari
Actualiteit	Het informatiesysteem wordt jaarlijks onderhouden en geactualiseerd op basis van voorraadmutaties, waarbij tevens gemeentelijke herindelingen worden verwerkt
Definitie indicator	Koopwoningen, particuliere huurwoningen en sociale huurwoningen
Operationalisering	De volgende categorieën worden onderscheiden: - koopwoningen; - particuliere huurwoningen; - sociale huurwoningen.
Bijzonderheden	Bij onvoldoende informatie over woningvoorraadmutaties zijn in SYSWOV aanvullende schattingen gemaakt voor de woningvoorraad op basis van gegevens uit met name de woningbehoefte-onderzoeken.

1.5 Leefbaarheidsscore

Databron(nen)	De Leefbaarometer
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.8 voor een algemene beschrijving van de Leefbaarometer. Binnen de fysieke verschijningsvorm van de woonomgeving zijn 28 indicatoren opgenomen op het gebied van de Woningvoorraad, de publieke ruimte en voorzieningen. De sociale context van de woonomgeving bevat 17 indicatoren op

Dataleverancier	Ministerie van BZK
Peilmoment	Alle even jaren
Actualiteit	De metingen worden tweejaarlijks uitgevoerd.
Definitie indicator	De leefbaarheidsscore is een samengestelde index die de leefbaarheidssituatie en leefbaarheidsontwikkeling in de Nederlandse wijken zo goed en volledig mogelijk weergeeft en die onderscheid kan maken tussen wijken die negatief en wijken die positief worden beoordeeld.
Operationalisering	Leefbaarheidsscore in 7 categorieën: 1 = zeer negatief 2 = negatief 3 = matig 4 = matig positief 5 = positief 6 = zeer positief 7 = uiterst positief
Bijzonderheden	-

1.6 Aandeel koop- en huurwoningen naar bouwjaar in klassen

Databron(nen)	SYStem WOningVoorraad (SYSWOV)
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 1.1 voor een beschrijving van SYSWOV.
Dataleverancier	Ministerie van BZK
Peilmoment	1 januari
Actualiteit	Het informatiesysteem wordt jaarlijks onderhouden en geactualiseerd op basis van voorraadmutaties, waarbij tevens gemeentelijke herindelingen worden verwerkt
Definitie indicator	Huur- en koopwoningen naar bouwjaar in klassen
Operationalisering	De variabele 'eigendom' wordt ingedeeld in koop en huur (zowel particuliere als sociale huur). De volgende klassen van het bouwjaar kunnen worden onderscheiden: - Voor 1945 - 1945-1959 - 1960-1980 - 1981-2000 - 2001 tot heden
Bijzonderheden	Bij onvoldoende informatie over woningvoorraadmutaties zijn in SYSWOV aanvullende schattingen gemaakt voor de woningvoorraad op basis van gegevens uit met name de woningbehoefte-onderzoeken.

1.8 Gemiddelde verkoopprijs van koopwoningen

Databron(nen)	Kadaster-Koopsombestand
Beschrijving databron(nen)	Registratie van transacties van woningen en appartementen aan particuliere personen, met de verkoopprijzen uit de akten die zijn ingeschreven in de openbare registers bij het Kadaster.
Dataverancier	Ministerie van BZK
Peilmoment	Kalenderjaar
Actualiteit	Kadaster levert maandelijks aanvullingen
Definitie indicator	Gemiddelde verkoopprijs van woningen en aantal verkochte woningen; totaal en de uitsplitsing naar eengezinswoningen en meergezinswoningen.
Operationalisering	De gemiddelde verkoopprijs van woningen binnen een gebied is bepaald door het totaalbedrag van de verkochte woningen te delen door het aantal verkochte woningen. Het betreft alleen de aan particulieren verkochte woningen, inclusief verkochte huurwoningen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen eengezins- en meergezinswoningen.
Bijzonderheden	-

1.9 Leefbaarometer-score woningvoorraad

Databron(nen)	De Leefbaarometer
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.8 voor een algemene beschrijving van de Leefbaarometer. Binnen de fysieke verschijningsvorm van de woonomgeving zijn 27 indicatoren opgenomen op het gebied van de woningvoorraad, de publieke ruimte en het niveau van de voorzieningen. De score voor de woningvoorraad in de Leefbaarometer bevat indicatoren op het gebied van soort en type woningbouw en de dichtheid van de bebouwing (K. Leidelmeijer, G. Marlet, J. van Iersel, C. van Woerkens en H. van der Reijden (2008), De Leefbaarometer, Leerbaarheid in Nederlandse wijken en buurten gemeten en vergeleken. Rapportage instrumentontwikkeling, RIGO en Atlas voor gemeenten, Amsterdam/Utrecht.).
Dataverancier	Ministerie van BZK
Peilmoment	Alle even jaren
Actualiteit	De metingen worden tweejaarlijks uitgevoerd.
Definitie indicator	Score woningvoorraad
Operationalisering	De score voor de woningvoorraad wordt gepresenteerd als een afwijking van het Nederlands gemiddelde. De score verloopt van -50 (voor gebieden met een maximale negatieve afwijking) tot +50 (voor gebieden met een maximale positieve afwijking). Een gebied met een score 0 wordt gekenmerkt door een gemiddelde woningvoorraad. Nederland als geheel scoort 0 in 2006.
Bijzonderheden	

1.10 Leefbaarometer-score publieke ruimte

Databron(nen)	De Leefbaarometer
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.8 voor een algemene beschrijving van de Leefbaarometer. Binnen de fysieke verschijningsvorm van de woonomgeving zijn 27 indicatoren opgenomen op het gebied van de woningvoorraad, de publieke ruimte en het niveau van de voorzieningen. De score voor de publieke ruimte in de Leefbaarometer is samengesteld op basis van indicatoren op het gebied van de waarde van verkochte huurwoningen, het aandeel sloop en de milieu- en groenvoorzieningsaspecten (K. Leidelmeijer, G. Marlet, J. van Iersel, C. van Woerkens en H. van der Reijden (2008), De Leefbaarometer, Leerbaarheid in Nederlandse wijken en buurten gemeten en vergeleken. Rapportage instrumentontwikkeling, RIGO en Atlas voor gemeenten, Amsterdam/Utrecht.).
Dataverancier	Ministerie van BZK
Peilmoment	Alle even jaren
Actualiteit	De metingen worden tweejaarlijks uitgevoerd.
Definitie indicator	Score publieke ruimte
Operationalisering	De score voor de publieke ruimte wordt gepresenteerd als een afwijking van het Nederlands gemiddelde. De score verloopt van -50 (voor gebieden met een maximale negatieve afwijking) tot +50 (voor gebieden met een maximale positieve afwijking). Een gebied met een score 0 wordt gekenmerkt door een gemiddelde publieke ruimte. Nederland als geheel scoort 0 in 2006.
Bijzonderheden	

1.11 Leefbaarometer-score voorzieningenniveau

Databron(nen)	De Leefbaarometer
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.8 voor een algemene beschrijving van de Leefbaarometer. Binnen de fysieke verschijningsvorm van de woonomgeving zijn 27 indicatoren opgenomen op het gebied van de woningvoorraad, de publieke ruimte en het niveau van de voorzieningen. De score voor het voorzieningenniveau in de Leefbaarometer is gebaseerd op indicatoren op het gebied van de nabijheid van voorzieningen zoals winkelcentra en natuurgebieden (K. Leidelmeijer, G. Marlet, J. van Iersel, C. van Woerkens en H. van der Reijden (2008), De Leefbaarometer, Leerbaarheid in Nederlandse wijken en buurten gemeten en vergeleken. Rapportage instrumentontwikkeling, RIGO en Atlas voor gemeenten, Amsterdam/Utrecht.).
Dataverancier	Ministerie van BZK
Peilmoment	Alle even jaren
Actualiteit	De metingen worden tweejaarlijks uitgevoerd.
Definitie indicator	Score voorzieningenniveau
Operationalisering	De score voor het voorzieningenniveau wordt gepresenteerd als 27 een afwijking van het Nederlands gemiddelde. De score verloopt van -50 (voor gebieden met een maximale negatieve afwijking) tot +50 (voor gebieden met een maximale positieve afwijking). Een gebied met een score 0 wordt gekenmerkt door een gemiddeld voorzieningenniveau. Nederland als geheel scoort 0 in 2006.
Bijzonderheden	

3.4 Leren

2.1 Leerlingen in het 3e leerjaar in het voortgezet onderwijs naar schoolsoort

Databron(nen)	Voortgezet onderwijs (VO)
Beschrijving databron(nen)	Het VO-bestand geeft informatie over het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs naar schoolsoort, leerjaar en leerweg
Dataverancier	Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)
Peilmoment	1 oktober van het betreffende jaar, bijvoorbeeld jaar 2006 heeft betrekking op schooljaar 2006/2007
Actualiteit	Jaarlijks, cijfers over het meest recente jaar (2012, schooljaar 2012/2013) zijn voorlopige cijfers
Definitie indicator	Leerlingen in het 3e leerjaar in het voortgezet onderwijs naar onderwijssoort en herkomstgroepering
Operationalisering	<p>Leerlingen in het 3e leerjaar in het voortgezet onderwijs naar onderwijssoort en herkomstgroepering (exclusief praktijkonderwijs en VO-leerlingen uitbesteed aan VAVO (zgn. Rutte –leerlingen); Dit betreft leerlingen, die weliswaar ingeschreven staan in het VO, maar lessen volgen in het volwassenenonderwijs bij een ROC.)</p> <p>Schoolsoort is ingedeeld in vier categorieën:</p> <ul style="list-style-type: none">- vmbo nasis- en kaderberoepsgerichte leerweg- vmbo theoretische en gemengde leerweg- havo- vwo <p>De categorieën naar herkomstgroeperingen zijn ingedeeld volgens de definitie van het DUO. Leerlingen met onbekende herkomst zijn bij de berekeningen niet meegenomen. Het algemene leerjaar 3 valt onder de havo.</p>
Bijzonderheden	<p>De gegevens zijn (in tegenstelling tot voorgaande metingen) niet opgenomen op postcode-6-niveau.</p> <p>De regio-indelingen zijn gebaseerd op de gemeente en het postcodegebied waar de leerling woont. Een leerling kan in een andere gemeente of postcodegebied naar school gaan.</p> <p>Op gemeentelijk niveau of hoger zijn gegevens van postbussen ook meegeteld. Er kunnen kleine verschillen voorkomen met de CBS gegevens uit voorgaande jaren. Deze verschillen zijn minimaal en gevolg van het gebruik van de DUO bestanden zonder een koppeling met het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens, zoals eerder door het CBS gedaan.</p>

2.2 Leerlingen en schoolverlaters naar het hebben van een startkwalificatie

Databron(nen)	Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO, voorheen IB-Groep en Cfi)
Beschrijving databron(nen)	<p>De statistiek over voortijdig schoolverlaters geeft inzicht in de achtergrondkenmerken van voortijdig schoolverlaters in vergelijking tot niet-voortijdig schoolverlaters. Het gaat hierbij om de nieuwe voortijdig schoolverlaters in een schooljaar, ook wel de jaarlijkse aanwas genoemd.</p> <p>Doelpopulatie: alle leerlingen tot 23 jaar, in het door de overheid bekostigde voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs die op 1 oktober van het schooljaar t-1 / t staan ingeschreven als leerling in het voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs of voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) wat door de overheid wordt bekostigd (met uitzondering van leerlingen in het praktijkonderwijs, het voortgezet onderwijs aan speciale scholen en de Engelse Stroom/Internationaal Baccalaureaat).</p>
Dataverleverancier	DUO, via Ministerie van BZK
Peilmoment	Overgang tussen 1 oktober jaar t-1 / t en 1 oktober jaar t.
Actualiteit	Jaarlijks, voorlopige en definitieve cijfers. (voorlopige cijfers over jaar t komen in jaar t+1 beschikbaar, definitieve cijfers volgen in jaar t+2).
Definitie indicator	Voortijdig schoolverlaters: totaal aantal leerlingen (in jaar t-1) niet ouder dan 23 jaar (in jaar t), voortijdig schoolverlaters, in aantallen en aandelen.
Operationalisering	<p>Schoolverlaters:</p> <p>Leerlingen uit het schooljaar t-1 / t die het volgende schooljaar geen bekostigd onderwijs meer volgen. Het gaat om alle leerlingen tot 23 jaar (op 1 oktober jaar t), die op 1 oktober jaar t-1 staan ingeschreven in het door de overheid bekostigde voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs (met uitzondering van leerlingen in het praktijkonderwijs en het voortgezet onderwijs aan speciale scholen) en die op 1 oktober jaar t niet meer staan ingeschreven in het door de overheid bekostigde onderwijs. Daarnaast betreft het alleen de leerlingen die zowel op 1 oktober jaar t-1 als 1 oktober jaar t woonachtig zijn in Nederland.</p> <p>Voortijdig schoolverlater:</p> <p>Een schoolverlater die niet in het bezit is van een startkwalificatie.</p> <p>Startkwalificatie:</p> <p>Een leerling heeft een startkwalificatie met ten minste een afgeronde havo- of vwo-opleiding, of een basisberoepsopleiding (mbo niveau 2).</p>
Bijzonderheden	<p>Leerlingen die de school verlaten met alleen een vmbo-diploma hebben geen startkwalificatie en worden dus als voortijdig schoolverlaters beschouwd.</p> <p>Leerlingen zonder startkwalificatie die overstappen naar het niet-bekostigde onderwijs (privé scholen of opleidingen aan commerciële opleidingsinstituten) worden als voortijdig schoolverlaters beschouwd.</p> <p>Een deel van de voortijdig schoolverlaters haalt na een paar jaar alsnog een startkwalificatie.</p>

2.3 Onderwijsdeelname naar schoolsoort en herkomstgroepering

Databron(nen)	Voortgezet onderwijs (VO), beroepsonderwijs (MBO) en hoger onderwijs (HO)
Beschrijving databron(nen)	De bestanden geven informatie over het aantal leerlingen in het VO, MBO en HO naar schoolsoort en herkomstgroepering
Dataleverancier	Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)
Peilmoment	1 oktober van het betreffende jaar, bijvoorbeeld jaar 2006 heeft betrekking op schooljaar 2006/2007
Actualiteit	Jaarlijks, cijfers over het jaar 2012 (schooljaar 2012/2013) zijn voorlopige cijfers
Definitie indicator	Leerlingen in het 3e leerjaar in het voortgezet onderwijs naar onderwijssoort en herkomstgroepering
Operationalisering	<p>Leerlingen in het voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs naar onderwijssoort en herkomstgroepering (exclusief praktijkonderwijs en VO-leerlingen uitbesteed aan VAVO (zgn. Rutte -leerlingen); Dit betreft leerlingen, die weliswaar ingeschreven staan in het VO, maar lessen volgen in het volwassenenonderwijs bij een ROC).</p> <p>De categorieën naar herkomstgroeperingen zijn ingedeeld volgens de definitie van het DUO. Leerlingen met onbekende herkomst zijn bij de berekeningen niet meegenomen.</p> <p>Bij de uitsplitsing van totaal aantal leerlingen voortgezet onderwijs naar leerjaar en niveau zijn leerlingen die het 'vmbo-mbo 2'-traject volgen en in een vijfde of hoger leerjaar zitten niet meegenomen. Reden is dat de uitsplitsing van het niveau vmbo tot leerjaar vier loopt.</p>
Bijzonderheden	<p>De gegevens zijn (in tegenstelling tot voorgaande metingen) niet opgenomen op postcode-6-niveau.</p> <p>Bij de gegevens van het hoger onderwijs zijn (in tegenstelling tot voorgaande metingen) alleen de hoofdschrijvingen meegenomen, bij dubbele hoofdschrijvingen is de hoogste opleiding als hoofdopleiding geteld.</p> <p>De regio-indelingen zijn gebaseerd op de gemeente en het postcodegebied waar de leerling woont. Een leerling kan in een andere gemeente of postcodegebied naar school gaan.</p> <p>Op gemeentelijk niveau of hoger zijn gegevens van postbussen ook meegeteld. Onbekende postcodes of postcodes uit het buitenland zijn niet meegenomen.</p>

2.5 Eindtoets Basisonderwijs (Cito-toets) score

Databron(nen)	Cito; Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens.
Beschrijving databron(nen)	<p>Een bestand met de resultaten van de kinderen die de Eindtoets Basisonderwijs (Cito) gemaakt hebben. In de bestanden Eindtoets Basisonderwijs zijn de scores opgenomen van leerlingen die de Eindtoets Basisonderwijs gemaakt hebben in een bepaald jaar. In de bestanden die door Cito aan het CBS zijn geleverd zijn alleen de gegevens opgenomen van scholen die toestemming hebben gegeven voor gebruik door het CBS.</p> <p>Onder de Eindtoets Basisonderwijs vallen naast de reguliere Eindtoets ook de</p>

	<p>Niveautoets, de Digitale Eindtoets, de Ankertoets en de Inhaaltoets. De score is steeds berekend voor de leerlingen die woonachtig zijn in de betreffende wijk, niet voor de scholen in die wijk.</p> <p>Niet alle leerlingen in het basisonderwijs maken de Eindtoets Basisonderwijs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ongeveer 15% van de basisscholen neemt geen deel aan de Eindtoets Basisonderwijs; - binnen de scholen die de Eindtoets Basisonderwijs wel afnemen, maken niet alle leerlingen de toets, bijvoorbeeld leerlingen die aan het begin van groep 8 vier jaar of korter in Nederland wonen en de taal nog onvoldoende beheersen om de opgaven te maken of leerlingen die naar verwachting naar het voortgezet speciaal onderwijs of naar het praktijkonderwijs gaan.
<p>Dataverleverancier</p>	<p>Ministerie van BZK</p>
<p>Peilmoment</p>	<p>GBA-gegevens stand 1 februari, Eindtoets scores: Cito, Voor gebruik van het databestand is instemming van Cito nodig.</p>
<p>Actualiteit</p>	<p>Jaarlijks</p>
<p>Definitie indicator</p>	<p>De scores van leerlingen (woonachtig in Nederland) op de Eindtoets Basisonderwijs (Cito). Hierbij gaat het om drie scores: de totaalscore, de score op het onderdeel taal en de score op het onderdeel 'rekenen en wiskunde'.</p>
<p>Operationalisering</p>	<p>De individuele scores van leerlingen worden gerelateerd aan de gemiddelde score van alle kinderen in Nederland. Op basis daarvan worden per wijk en per gemeente z-scores berekend die aangeven in hoeverre de score in de wijk of gemeente afwijkt van het landelijk gemiddelde. Deze z-scores worden op een schaal geplaatst die loopt van -100 (voor gebieden met een maximale negatieve afwijking) tot +100 (voor gebieden met een maximale positieve afwijking). In een gebied waar de z-score gelijk is aan 0 hebben de leerlingen een gemiddelde score op de Eindtoets Basisonderwijs die vergelijkbaar is met de gemiddelde score van alle leerlingen in Nederland. De z-scores zijn vergelijkbaar in de tijd.</p>
<p>Bijzonderheden</p>	<p>De berekening is alleen gebaseerd op scores van scholen die toestemming hebben verleend voor het gebruik van deze gegevens door het CBS. Het gemiddelde is steeds berekend voor de leerlingen die woonachtig zijn in de betreffende wijk, niet voor de scholen in die wijk.</p> <p>Omdat de verdeling van de Cito-scores scheef is, kunnen de scores van de wijken alleen als een rangorde beschouwd worden. De verschillen tussen de wijken kunnen niet worden bepaald door de scores van elkaar af te trekken.</p> <p>Verschillen met CBS StatLine zijn mogelijk doordat voor de jaren 2007, 2008 en 2009 de leerlingen met onbekende woonplaats in het totaal van de aandachtswijken zijn meegeteld bij CBS StatLine. Dit is echter onjuist, omdat deze leerlingen waarschijnlijk in het buitenland wonen. Dit is daarom nu met terugwerkende kracht niet meer gedaan.</p>

3.5 Werken

3.1 Personen met een WW-uitkering

Databron(nen)	WWPERSOONBUS Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens
Beschrijving databron(nen)	WWPERSOONBUS: Dit microbestand bevat alle personen die in een bepaald jaar een werkloosheidsuitkering (WW) hebben ontvangen (exclusief nabetalings). Van deze personen is door middel van een tijdsleutel aangegeven op welke dagen in het jaar de persoon een werkloosheidsuitkering had met de aanvangsdatum daarvan. Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens.
Dataleverancier	CBS (Remote Access)
Peilmoment	Stand laatste vrijdag van januari. Bij voorlopige cijfers (2013) is het peilmoment de laatste vrijdag voor kerstmis in jaar t-1.
Actualiteit	Het UWV levert maandelijks WW-gegevens aan het CBS.
Definitie indicator	Aantal personen met een WW-uitkering, naar verschillende leeftijdsklassen en naar verschillende herkomstgroeperingen; dit laatste ook nog uitgesplitst naar herkomstgeneratie en naar geslacht.
Operationalisering	Bovenstaande aantallen tevens als aandeel van de potentiële beroepsbevolking. Personen met een WW-uitkering: Personen die op het peilmoment recht hebben op een WW uitkering en aan wie ook daadwerkelijk een bedrag is uitgekeerd. Potentiële beroepsbevolking: Alle personen in Nederland van 15 tot en met 64 jaar op het peilmoment vast te stellen. Alleen personen die in het GBA voorkomen worden meegenomen in de berekeningen. De volgende leeftijdsgroepen worden weergegeven: 15-26 jaar, 27-44 jaar en 45-64 jaar. Herkomstgroepering en generatie: Herkomstgroepering volgens standaardindeling CBS (zie indicator 0.4). Ook bij de indeling van allochtonen naar generatie is de standaardindeling van het CBS gehanteerd: eerste generatie allochtonen zijn zelf in het buitenland geboren. Allochtonen van de tweede generatie zijn in Nederland geboren, maar ten minste één van beide ouders is in het buitenland geboren. Bij deze indicator wordt ook het aandeel MOE-landers berekend. De westerse allochtonen worden daarvoor uitgesplitst in MOE-landers (afkomstig uit Midden- en Oost-Europese landen) en overige westerse allochtonen.

Bijzonderheden	<p>De leeftijdsgroepen 15-17 en 18-26 zijn samengevoegd, om te voldoen aan de publicatieregels (zie paragraaf 3.1).</p> <p>De zeer kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in de bronbestanden zoals het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd.</p>
-----------------------	--

3.2 Niet-werkend werkzoekenden ingeschreven bij het CWI

Databron(nen)	<p>CWITAB POLISIKPBUS</p>
Beschrijving databron(nen)	<p>Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens</p> <p>CWITAB: Personen die op een peilmoment ingeschreven staan bij een Centrum voor Werk en Inkomen (CWI), voorheen Arbeidsbureau. Deze microbestanden worden gebruikt om te bepalen welke personen op het peilmoment werkzoekend zijn.</p> <p>POLISIKPBUS: kwalitatieve gegevens van banen over een bepaalde inkomensperiode. Deze microbestanden worden gebruikt om te bepalen of de werkzoekende personen op het peilmoment ook daadwerkelijk niet-werkend zijn.</p>
Dataleverancier	<p>Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens.</p> <p>CBS (Remote Access)</p>
Peilmoment	<p>Stand laatste vrijdag van januari. Bij voorlopige cijfers (2013) is het peilmoment de laatste vrijdag voor kerstmis in jaar t-1.</p>
Actualiteit	<p>Het CWI / UWV WERKbedrijf levert maandelijks een update van de CWI inschrijvingen. De beperkende factor is echter het bestand met alle personen die een baan hebben. Jaar t komt pas halverwege jaar t+2 beschikbaar. CBS kan hiervoor een maatwerkbestand leveren met voorlopige cijfers.</p>
Definitie indicator	<p>Aantal niet-werkende werkzoekenden, naar verschillende leeftijdsklassen en naar verschillende herkomstgroeperingen; dit laatste ook nog uitgesplitst naar herkomstgeneratie en naar geslacht.</p>
Operationalisering	<p>Bovenstaande aantallen tevens als aandeel van de potentiële beroepsbevolking.</p> <p>Eerst worden met behulp van de CWITAB microbestanden de personen geselecteerd die op het peilmoment bij het CWI / UWV WERKbedrijf geregistreerd staan en dus werkzoekend zijn.</p> <p>Vervolgens wordt met behulp van de POLISIKPBUS microbestanden nagegaan welk van de werkzoekenden op het peilmoment niet-werkend zijn.</p> <p>Potentiële beroepsbevolking: Alle personen in Nederland van 15 tot en met 64 jaar op het peilmoment vast te stellen.</p> <p>Alleen personen die in het GBA voorkomen worden meegenomen in de</p>

Bijzonderheden	<p>berekeningen.</p> <p>Zie de beschrijving bij indicator 3.1 voor details over de gehanteerde indelingen naar persoonskenmerken.</p> <p>De zeer kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in de bronbestanden zoals het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd.</p>
----------------	--

3.3 Langdurig bijstandsafhankelijken (=>3 jaar)

Databron(nen)	<p>BIJSTANDPERSOONBUS</p> <p>Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens</p>
Beschrijving databron(nen)	<p>BIJSTANDPERSOONBUS: Bevat alle personen die in een bepaald jaar een bijstandsuitkering (BIJSTAND, BBZ, IOAW, IOAZ, WWIK, en bijstand aan elders verzorgden en adreslozen) hebben ontvangen (exclusief nabetalings). Van deze personen is door middel van een tijdsleutel aangegeven op welke dagen in het jaar de persoon een uitkering had en welk(e) soort(en) bijstanduitkering het dan betreft met hun aanvangsdatum.</p> <p>Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens.</p>
Dataleverancier	CBS (Remote Access)
Peilmoment	Stand laatste vrijdag van januari. Bij voorlopige cijfers (2013) is het peilmoment de laatste vrijdag voor kerstmis in jaar t-1.
Actualiteit	Via de gemeenten krijgt het CBS continu bijstandsgegevens aangeleverd. Ten minste eens per halfjaar worden deze gegevens door het CBS geanalyseerd en samengevoegd in een bestand voor heel Nederland. Het databestand over het eerste halfjaar van jaar t komt aan het eind van jaar t beschikbaar bij het CBS. Het databestand over het tweede halfjaar van jaar t komt in de zomer van jaar t+1 beschikbaar bij het CBS.
Definitie indicator	<p>Aantal personen die op peilmoment ten minste drie jaar bijstand ontvangen, naar verschillende leeftijdsklassen en naar verschillende herkomstgroeperingen; dit laatste ook nog uitgesplitst naar herkomstgeneratie en naar geslacht.</p> <p>Bovenstaande aantallen tevens als aandeel van de potentiële beroepsbevolking.</p>
Operationalisering	<p>Langdurig bijstandsafhankelijke personen:</p> <p>Personen die op peilmoment al ten minste drie jaar recht op periodiek algemene bijstand hebben en aan wie daadwerkelijk een bedrag is uitgekeerd.</p> <p>Potentiële beroepsbevolking:</p> <p>Alle personen in Nederland van 15 tot en met 64 jaar op het peilmoment vast te stellen.</p> <p>Alleen personen die in het GBA voorkomen worden meegenomen in de berekeningen.</p>

Bijzonderheden	<p>Zie de beschrijving bij indicator 3.1 voor details over de gehanteerde indelingen naar persoonskenmerken.</p> <p>De zeer kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in de bronbestanden zoals het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd.</p>
----------------	---

3.4 Personen met een AO-uitkering

Databron(nen)	AOTOTPERSOONBUS Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens.
Beschrijving databron(nen)	AOTOTPERSOONBUS: Bevat alle personen die in een bepaald jaar een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WAO, WAZ, WAJONG, IVA of WGA) hebben ontvangen (exclusief nabetalings). Van deze personen is door middel van een tijdsleutel aangegeven op welke dagen in het jaar de persoon een uitkering had en welk(e) soort(en) arbeidsongeschiktheidsuitkering het dan betreft met hun aanvangdatums.
Dataleverancier	Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens. CBS (Remote Access)
Peilmoment	Stand laatste vrijdag van januari. Bij voorlopige cijfers (2013) is het peilmoment de laatste vrijdag voor kerstmis in jaar t-1.
Actualiteit	Het UWV levert maandelijks AO-gegevens aan het CBS. In april van jaar t+1 zijn de gegevens over alle maanden van jaar t beschikbaar bij het CBS.
Definitie indicator	Aantal personen die op peilmoment een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen, naar verschillende leeftijdsklassen en naar verschillende herkomstgroeperingen; dit laatste ook nog uitgesplitst naar herkomstgeneratie en naar geslacht.
Operationalisering	<p>Bovenstaande aantallen tevens als aandeel van de potentiële beroepsbevolking.</p> <p>Personen met een AO-uitkering:</p> <p>Personen die op het peilmoment recht hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WAO, WAZ, WAJONG, IVA of WGA) en aan wie daadwerkelijk een bedrag is uitgekeerd.</p> <p>Potentiële beroepsbevolking:</p> <p>Alle personen in Nederland van 15 tot en met 64 jaar op het peilmoment vast te stellen.</p> <p>Alleen personen die in het GBA voorkomen worden meegenomen in de berekeningen.</p> <p>Zie de beschrijving bij indicator 3.1 voor details over de gehanteerde indelingen</p>

Bijzonderheden	<p>naar persoonskenmerken.</p> <p>Sinds 1 januari 2006 is de WAO vervangen door de WIA (Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen). Geen rekening wordt gehouden met administratieve vertraging, waardoor een kleine onderschatting plaatsvindt van het aantal personen met AO.</p> <p>De zeer kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in de bronbestanden zoals het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd.</p>
-----------------------	---

3.5 Personen met inkomsten uit arbeid

Databron(nen)	<p>BAANPRSMNDBEDRAGBUS ZELFSTANDIGENMNDBEDRAGBUS OVARBEIDMNDBEDRAGBUS ARBBUITLANDMNDBEDRAGBUS</p>
Beschrijving databron(nen)	<p>Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens</p> <p>BAANPRSMNDBEDRAGBUS: Dit bestand geeft een continu beeld van het maandbedrag dat de persoon ontvangt als loon uit werknemersbanen. Het gaat hier om een zogenaamd "geschat (fiscaal) maandbedrag". Hiermee wordt bedoeld dat het maandbedrag is berekend door het totale jaarbedrag van alle banen van de persoon bij elkaar op te tellen en vervolgens te verdelen over de gewerkte kalenderdagen in het jaar.</p> <p>ZELFSTANDIGENMNDBEDRAGBUS : Dit bestand bevat gegevens over de winst van personen die via de Inkomstenbelasting aangifte hebben gedaan van winst uit onderneming.</p> <p>OVARBEIDMNDBEDRAGBUS: Dit microbestand bevat gegevens over de inkomsten van personen die via de Inkomstenbelasting aangifte hebben gedaan van inkomsten uit overige arbeid.</p> <p>ARBBUITLANDMNDBEDRAGBUS: Dit bestand bevat gegevens over de inkomsten van personen die via de Inkomstenbelasting aangifte hebben gedaan van inkomsten uit arbeid in het buitenland.</p>
Dataleverancier	Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens.
Peilmoment	CBS (Remote Access)
Actualiteit	Stand laatste vrijdag van januari. Bij voorlopige cijfers (2012) is het peilmoment de laatste vrijdag voor kerstmis in jaar t-1.
Actualiteit	De Belastingdienst en het UWV leveren maandelijks gegevens aan het CBS. De zelfstandigencomponent komt jaarlijks beschikbaar. De werknemerscomponent over jaar t komt halverwege jaar t+2 beschikbaar. De gegevens over personen met inkomsten uit overige arbeid of arbeid uit het buitenland zijn pas 3 jaar na

Definitie indicator	<p>verslagjaar compleet omdat het mogelijk is bij de Belastingdienst uitstel aan te vragen.</p> <p>Aantal personen met inkomsten uit arbeid, naar verschillende leeftijdsklassen en naar verschillende herkomstgroeperingen; dit laatste ook nog uitgesplitst naar herkomstgeneratie en naar geslacht.</p>
Operationalisering	<p>Bovenstaande aantallen tevens als aandeel van de potentiële beroepsbevolking.</p> <p>Personen met inkomsten uit arbeid:</p> <p>In het SSB geregistreerde personen die op het peilmoment inkomsten hadden uit een betaalde baan en/of in het jaar van het peilmoment aangifte hebben gedaan van winst uit onderneming, inkomsten uit arbeid in het buitenland of inkomsten uit overige arbeid.</p> <p>Potentiële beroepsbevolking:</p> <p>Alle personen in Nederland van 15 tot en met 64 jaar op het peilmoment vast te stellen.</p> <p>Alleen personen die in het GBA voorkomen worden meegenomen in de berekeningen.</p> <p>Zie de beschrijving bij indicator 3.1 voor details over de gehanteerde indelingen naar persoonskenmerken.</p>
Bijzonderheden	<p>De zeer kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in de bronbestanden zoals het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd.</p>

3.6 Gestandaardiseerd huishoudinkomen naar decielklassen en decielgrenswaarden

Databron(nen)	<p>Regionaal Inkomensonderzoek (RIO)</p> <p>Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens</p>
Beschrijving databron(nen)	<p>Zie indicator 0.7 voor een beschrijving van het RIO.</p> <p>Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens.</p>
Dataleverancier	CBS (Remote Access)
Peilmoment	Inkomens van het jaar t-1.
Actualiteit	Het RIO komt jaarlijks beschikbaar. Normaal gesproken komt eind jaar t het RIO-bestand over t-2 beschikbaar.
Definitie indicator	Gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen in decielklassen en decielgrenswaarden
Operationalisering	Gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen: Om de inkomens van huishoudens van verschillende omvang en samenstelling vergelijkbaar te maken, wordt het inkomen van het huishouden met behulp van een equivalentiefactor gestandaardiseerd. Het gestandaardiseerd inkomen wordt ook wel het koopkrachtinkomen genoemd. Het koopkrachtinkomen geeft niet het geldbedrag aan dat een huishouden besteden kan, maar geeft aan op welk 'welvaartsniveau'

Bijzonderheden

de huishoudensleden zich bevinden, waarbij een eenpersoonshuishouden als standaardhuishouden gehanteerd wordt.

Het 'besteedbaar huishoudinkomen' is het bruto-inkomen verminderd met de premies sociale zekerheid en andere betaalde overdrachten (o.a. alimentatie voor ex-partner) en de loon-, inkomsten- en vermogensbelasting. Het bruto-inkomen omvat winst uit onderneming, bruto-inkomsten uit arbeid, inkomsten uit vermogen en bruto ontvangen overdrachten (zoals RWW, AOW, WAZ, WAJONG en WAO). Het besteedbaar huishoudinkomen is weergegeven in drie categorieën: een laag, midden en hoog inkomen. Deze categorieën zijn bepaald aan de hand van decielen voor heel Nederland. Decielen verdelen alle huishoudens in Nederland in 10 even grote groepen op basis van hun inkomen. De eerste vier decielen (40% van de personen) vormen de groep met een laag inkomen. De volgende vier decielen vormen de groep met een midden inkomen en de laatste twee decielen vormen de groep met een hoog inkomen. In de tabel is per gemeente, aandachtswijk en 4-positiepostcode gebied het percentage personen weergegeven dat in deze categorieën valt. Ook zijn de grenswaarden van de decielen per gemeente, aandachtswijk en 4-positiepostcode gebied aangegeven. Deze geeft aan wat het besteedbaar inkomen is op de grens tussen een laag en midden inkomen (grens tussen het 4e en 5e deciel) en de grenswaarde tussen een midden en een hoog inkomen (grens tussen het 8e en 9e deciel).

De kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd. Deze bijgewerkte bestanden zijn voor alle jaren gebruikt. De gegevens op StatLine zijn niet geactualiseerd op basis van deze bijgewerkte GBA microbestanden.

Het CBS heeft door de tijd verschillende methodieken toegepast voor het samenstellen van de gegevens over huishoudens. Nu is voor alle jaren met terugwerkende kracht de meest recente methodiek toegepast. Dit is de oorzaak van de afwijking bij gegevens over huishoudens.

3.6 Veiligheid

4.1 Leefbaarometer-score overlast en veiligheid

Databron(nen)	De Leefbaarometer
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.8 voor een beschrijving van de Leefbaarometer. De dimensie veiligheid en overlast in de Leefbaarometer bevat 5 indicatoren: vernieling, verstoring openbare orde, geweldsmisdrijven, diefstal uit de auto en overlast (indicator overlast betreft een samengestelde indicator van overlast van drugsgebruik, van jongeren, van omwonenden, vernieling aan openbare werken, rommel op straat en bekladding).
Dataverleverancier	Ministerie van BZK
Peilmoment	Alle even jaren
Actualiteit	De metingen worden vanaf 2006 tweejaarlijks uitgevoerd.
Definitie indicator	Score overlast en veiligheid
Operationalisering	De score voor overlast en onveiligheid wordt gepresenteerd als een afwijking van het Nederlands gemiddelde. De score verloopt van 50 (voor gebieden met een maximale negatieve afwijking) tot +50 (voor gebieden met een maximale positieve afwijking). Een gebied met een score 0 wordt gekenmerkt door een gemiddelde overlast- en veiligheidssituatie. Nederland als geheel scoort 0 in 2006.
Bijzonderheden	

3.7 Integratie

Binnen de thema's Bevolking, Leren en Werken zijn een aantal indicatoren die kunnen worden uitgesplitst naar herkomst. Het gaat om:

0.4 Personen naar herkomstgroepering;

0.6 Verhuizingen

2.1 Leerlingen in het derde leerjaar

2.3 Onderwijsdeelname naar schoolsoort

3.1 Personen met een WW-uitkering

3.2 Niet-werkend werkzoekenden

3.3 Langdurig bijstandsafhankelijken

3.4 Personen met een AO-uitkering

3.5 Personen met inkomsten uit arbeid.

5.1 Paren naar herkomstgroepering

Databron(nen)	Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) persoonsgegevens en huishoudensgegevens
Beschrijving databron(nen)	Zie indicator 0.1 voor een beschrijving van de GBA persoonsgegevens en huishoudensgegevens.
Dataleverancier	CBS (Remote Access)
Peilmoment	1 januari
Actualiteit	Voor alle jaren beschikbaar. Jaar t-1 komt in circa juli jaar t beschikbaar.
Definitie indicator	Gehuwde en ongehuwde paren, naar herkomstgroepering van de partners. Herkomstgroepering (zie indicator 0.4) volgens de volgende standaardindeling: <ul style="list-style-type: none"> - Autochtonen - Westerse allochtonen - Niet-westerse allochtonen
Operationalisering	Op basis van de huishoudenssamenstelling kunnen paren worden vastgesteld. Vervolgens kan van beide partners met behulp van de herkomstvariabele worden bepaald of zij al dan niet allochtoon zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen: <ul style="list-style-type: none"> Beide partners autochtoon of westers allochtoon Beide partners niet-westers allochtoon Eén partner niet-westers allochtoon, één autochtoon of westers allochtoon
Bijzonderheden	De kleine afwijkingen met CBS StatLine worden veroorzaakt door kleine wijzigingen in het GBA die met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd. Deze bijgewerkte bestanden zijn voor alle jaren gebruikt. De gegevens op StatLine zijn niet geactualiseerd op basis van deze bijgewerkte GBA microbestanden. Het CBS heeft door de tijd verschillende methodieken toegepast voor het samenstellen van de gegevens over huishoudens. Nu is voor alle jaren met terugwerkende kracht de meest recente methodiek toegepast. Dit is de oorzaak van de afwijking bij gegevens over huishoudens. Alleen huishoudens bestaande uit één paar (met of zonder kinderen) zijn in deze indicator opgenomen.

3.8 Schuldenproblematiek

6.1 Wanbetalers zorgverzekeringswet

Databron(nen)	Bestanden van zorgverzekeraars
Beschrijving databron(nen)	Voor het in kaart brengen van de wanbetalers voor de zorgverzekeringswet hebben verzekeraars aan het CBS de gegevens beschikbaar gesteld van de bij hen geregistreerde wanbetalers.
Dataleverancier	CBS
Peilmoment	31 december voorgaande jaar
Actualiteit	Jaarlijks, cijfers over jaar t komen in jaar t+1 beschikbaar.
Definitie indicator	Aantal wanbetalers voor de zorgverzekeringswet
Operationalisering	Een wanbetaler is een persoon die verzekerd is tegen ziektekosten en op 31 december minimaal zes maanden geen premie voor de basisverzekering heeft betaald, is geregistreerd bij het CVZ, 18 jaar of ouder is en in de GBA staat ingeschreven op de genoemde peildatum.
Bijzonderheden	<p>Een verzekerde kan bij meerdere zorgverzekeraars wanbetaler zijn. Hiervoor wordt gecorrigeerd.</p> <p>Er is een definitiewijziging geweest én de methode van aanlevering van gegevens is gewijzigd. Door deze wijzigingen zijn de cijfers voor de jaren 2007 tot en met 2010 niet vergelijkbaar met de jaren na 2010. Voor de cijfers over de jaren 2007 tot en met 2010 ontving het CBS van de zorgverzekeraars informatie over hun verzekerden die minimaal zes maanden geen premie voor hun basisverzekering hadden betaald. Vanaf 2011 ontvangt het CBS deze informatie niet meer van de zorgverzekeraars maar van het College voor Zorgverzekeringen (CVZ). Bovendien is iemand nu een wanbetaler als deze persoon minimaal zes maanden geen premie voor de basisverzekering heeft betaald EN geregistreerd is bij CVZ. Een vergelijking door de tijd op basis van absolute aantallen is niet mogelijk. Het is wel mogelijk de verhouding tussen de aandachtswijk en het stedelijk gemiddelde in de tijd te vergelijken.</p>

6.2 Gestarte schuldsaneringen

Databron(nen)	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) Registratie;
Beschrijving databron(nen)	In de WSNP bestanden worden vanaf 1999 de door de rechter uitgesproken schuldsaneringen van natuurlijke personen geregistreerd.
Dataleverancier	Raad voor Rechtsbijstand
Peilmoment	Kalenderjaar
Actualiteit	Het analysebestand is ongeveer drie maanden na het verstrijken van het kalenderjaar beschikbaar.
Definitie indicator	Het aantal gestarte gedwongen schuldsaneringen per 10 000 personen (18 jaar en ouder).
Operationalisering	Dit is berekend door het absolute aantal schuldsaneringstrajecten te delen door het gemiddelde aantal inwoners van 18 jaar en ouder in het betreffende jaar en te vermenigvuldigen met 10 000.
Bijzonderheden	<p>Bij de interpretatie van deze indicator moet rekening worden gehouden met het feit dat het aantal mensen dat per jaar aan een schuldsaneringstraject begint, slechts een zeer klein percentage van het totale aantal inwoners uitmaakt. Alleen door toeval zijn daardoor fluctuaties te verwachten, met name voor de kleinste regionale indelingen waarvoor de indicator kan worden berekend.</p> <p>Daarnaast kan het aantal gedwongen schuldsaneringen beïnvloed worden door het lokale gemeentebestuur op het gebied van het actief aanbieden van vrijwillige schuldsaneringstrajecten. Wanneer gemeenten actief vrijwillige schuldsaneringstrajecten aanbieden zullen er minder gedwongen schuldsaneringen worden uitgesproken. Ook kunnen er verschillen tussen de wijken ontstaan indien schuldeisers (bijvoorbeeld woningbouwverenigingen) niet bereid zijn om in te stemmen met een vrijwillig schuldsaneringstraject. Dit leidt tot een hoger aantal gedwongen schuldsaneringen. Door deze voorbehouden is een vergelijking tussen de verschillende aandachtswijken lastig, wel is het mogelijk de situatie van de aandachtswijk te vergelijken met die in de rest van de gemeente.</p> <p>De gegevens zijn niet opgenomen op postcode-6-niveau. Op gemeentelijk niveau of hoger zijn gegevens van postbussen ook meegeteld. Onbekende postcodes of postcodes uit het buitenland zijn niet meegenomen.</p>

3.9 Gezondheid

7.2 Gezondheid pasgeborenen eenlingen

Databron(nen)	Stichting Perinatale Registratie Nederland (PRN)
Beschrijving databron(nen)	De gegevens zijn afkomstig van de Stichting Perinatale Registratie Nederland (PRN).
Dataleverancier	CBS via Ministerie van BZK
Peilmoment	Kalenderjaar
Actualiteit	In de zomer van jaar t komen de gegevens over jaar t-2 beschikbaar.
Definitie indicator	<p>Aantal pasgeborenen eenlingen en hun gezondheid is bepaald aan de hand van de gegevens van de Stichting Perinatale Registratie Nederland (PRN).</p> <p>De pasgeborenen met extra zorgbehoefte zijn gedefinieerd als kinderen die:</p> <ul style="list-style-type: none"> - te vroeg geboren zijn (na minder dan 37 weken zwangerschap); en/of - te licht zijn voor de zwangerschapsduur (de kleinste 10 procent); en/of - een Apgarscore onder de 7 hebben; en/of - op de neonatale Intensive Care (IC) zijn opgenomen; en/of - perinataal zijn overleden. <p>Perinataal overleden: de som van de foetale en vroeg neonatale sterfte (tot 7 dagen post-partum) van kinderen die werden geboren na een zwangerschapsduur vanaf 22 weken en, als de zwangerschapsduur niet bekend was, met een geboortegewicht vanaf 500 gram (WHO-definitie).</p> <p>Te licht voor de zwangerschapsduur: dit zijn de lichtste 10 procent van de pasgeborenen, bepaald op basis van de referentiecuren van de Stichting PRN. Hierbij is rekening gehouden met de zwangerschapsduur in dagen, het geslacht van het kind en de pariteit van de moeder. Voor de Hindoestanen is een aparte referentiecurve ontwikkeld, omdat deze pasgeborenen gemiddeld lichter zijn dan pasgeborenen van andere etnische groepen.</p> <p>Zwangerschapsduur <37 weken: kinderen die geboren worden na een zwangerschapsduur van minder dan 37 weken.</p> <p>Apgarscore < 7: pasgeborenen met een apgarscore (5 minuten na de geboorte bepaald) onder de 7. De apgarscore is het resultaat van onderzoek bij de pasgeborene na beoordeling op hartslag, ademhaling, kleur van de huid, spierspanning en reactie op prikkels. De maximale score is een 10.</p> <p>IC-opname: pasgeborenen met een opname in een Neonatale Intensive Care Unit (NICU) volgens de Intensive Care (IC)- criteria van de Gezondheidsraad.</p>
Operationalisering	<p>Pasgeborenen met extra zorgbehoefte zijn pasgeborenen eenlingen met een of meer van de volgende 5 kenmerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pasgeborenen die te licht zijn voor de zwangerschapsduur (de kleinste 10 procent), - zwangerschapsduur van minder dan 37 weken (te vroeg geboren kinderen), - pasgeborenen met een Apgarscore onder de 7,

Bijzonderheden

- pasgeborenen met een Intensive Care (IC)-opname, en/of
- perinataal zijn overleden.

De gegevens die in de Outcomemonitor wijkenaanpak zijn opgenomen hebben alleen betrekking op pasgeboren eenlingen.

Het totaal aantal pasgeboren eenlingen is bepaald aan de hand van de gegevens van de Stichting Perinatale Registratie Nederland (PRN). Dit aantal wijkt iets af van het aantal geboortes op CBS StatLine die onder het thema bevolking worden gepubliceerd.

Dit wordt onder andere veroorzaakt door een verschil in eenheid van registratie. In de PRN-registratie is de eenheid van registratie de zorg, geleverd aan een zwangere vrouw en/of geboren kind door een zorgverlener binnen Nederland in het geboortjaar van het kind. De eenheid van registratie van de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) is een kind, geboren in een bepaald jaar uit een ingezetene van Nederland. Hierdoor zijn bijvoorbeeld geboortes van illegale immigranten en toeristen wel opgenomen in de PRN-registratie, maar niet in de GBA. Aan de andere kant zijn geboortes van tijdelijk in het buitenland verblijvende Nederlanders wel in de GBA geregistreerd, maar niet in de PRN.

Ook gegevens van pasgeborenen die volledig onder verantwoordelijkheid van een verloskundig actieve huisarts (zonder overdracht naar verloskundige of gynaecoloog) ter wereld zijn gekomen (circa 1,5% van alle pasgeborenen) zijn niet opgenomen in de hier gepresenteerde data, omdat deze gegevens nog niet zijn gekoppeld aan de PRN-registratie.

Daarnaast is de noemer in de PRN-registratie alle levend- en doodgeboren kinderen vanaf een zwangerschapsduur van 22 weken. In de GBA is de noemer alle levendgeboren kinderen, ongeacht de zwangerschapsduur en de doodgeboren kinderen vanaf een zwangerschapsduur van 24 weken.

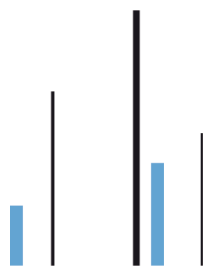
De totale aantallen van de aandachtswijken en niet-aandachtswijken tellen niet op tot het totaal voor Nederland omdat de postcode voor een aantal pasgeborenen niet bekend is.

Alle meerlingen zijn buiten beschouwing gelaten omdat daarbij onevenredig vaak sprake is van een laag geboortegewicht en een korte zwangerschapsduur.

Meer achtergrondinformatie en referentiecurven voor geboortegewicht zijn te vinden op de website van de Stichting PRN: www.perinatreg.nl.

7.3 Geneesmiddelengebruik basisverzekering

Databron(nen)	Bestand geneesmiddelenverstrekkingen; Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).
Beschrijving databron(nen)	In het bestand geneesmiddelenverstrekkingen worden vanaf 2006 geneesmiddelenverstrekkingen per persoon geregistreerd die vergoed worden door de wettelijk verplichte basisverzekering voor geneeskundige zorg. Het is een volledig dekkend bestand: geneesmiddelenverstrekkingen van alle verzekerden zijn hierin opgenomen. Zie indicator 0.1 voor de beschrijving van de GBA.
Dataverancier	CBS via Ministerie van BZK
Peilmoment	Jaarcijfers over een kalenderjaar t worden gekoppeld aan de bevolking op 1 januari van het volgende jaar t+1.
Actualiteit	Het CBS en het CVZ streven ernaar de jaarcijfers ongeveer twaalf maanden na het verstrijken van het kalenderjaar te publiceren.
Definitie indicator	Geneesmiddelenverstrekkingen door apotheken die vergoed worden door de basisverzekering.
Operationalisering	Per persoon kan worden bepaald of in een kalenderjaar minimaal één middel verstrekt is aan een persoon. De geneesmiddelengroepen worden bepaald voor vier veelvoorkomende ziektebeelden, te weten: diabetes Mellitus, astma en COPD, cardiovasculair risicomangement en antibacteriële middelen. De indicator wordt weergegeven als totaalindicator: het aantal gebruikers van een geneesmiddel voor een of meer van deze veelvoorkomende ziektebeelden. Daarnaast wordt het geneesmiddelengebruik van elk van de vier veelvoorkomende ziektebeelden gepresenteerd. De indicator wordt gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht en gepresenteerd ten opzichte van Nederland totaal. Nederland totaal wordt voor elk verslagjaar op 100 gesteld. Bovendien wordt de indicator in gehele procenten van het totaal weergegeven.
Bijzonderheden	Bij de interpretatie van deze indicator moet rekening worden gehouden dat er in de loop der tijd wijzigingen zijn in de middelen die vergoed worden door de basisverzekeringen. Deze gelden dan landelijk. Geneesmiddelen die aan opgenomen personen in ziekenhuizen (ziekenhuiszorg) en verpleeghuizen (AWBZ) worden verstrekt, zijn niet inbegrepen. Verstrekte geneesmiddelen aan personen in verzorgingshuizen zijn wel inbegrepen. Maar omdat het CBS de personen in verzorgingshuizen niet goed kan onderscheiden van personen in verpleeghuizen en beide deel uitmaken van de institutionele huishoudens, zal het geneesmiddelengebruik alleen worden berekend voor bewoners van particuliere huishoudens. Tot en met 2010 zijn er verschillen met CBS StatLine, omdat daar cijfers staan die onterecht gedurende de verwerking twee keer zijn afgerond.

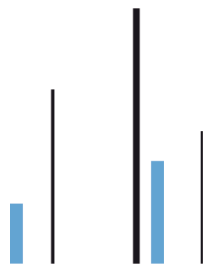

Bijlage A: Begrippen en definities

Allochtoon	Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.
Autochtoon	Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren.
Cito-score	Score van leerlingen op de Eindtoets Basisonderwijs (Cito) van scholen die toestemming hebben verleend voor het gebruik van deze gegevens door het CBS. Het woonadres van de leerling bepaalt voor welke regio de score telt, dus niet de regio waarin de school staat.
Geneesmiddelengebruik basisverzekering	Geneesmiddelenverstrekkingen door apotheken die vergoed worden door de basisverzekering.
Gestandaardiseerd huishoudeninkomen	Het besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden.
Gestarte schuldsaneringen	Het aantal door de rechter uitgesproken schuldsaneringen in het kader van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen in een peiljaar, per 10.000 personen van 18 jaar en ouder.
Herkomstgroepering	Voor de indeling van personen naar etnische achtergrond is de CBS-indeling naar herkomstgroepering gebruikt. De herkomstgroepering van een persoon wordt vastgesteld aan de hand van diens geboorteland en dat van zijn ouders.
Huishouden	Een verzameling van één of meer personen die een woonruimte bewoont en daar zichzelf voorziet, of door derden wordt voorzien, in dagelijkse levensbehoeften.
Koopwoning	Woningen die in eigendom zijn van de bewoner.
Kleine woning	Een woning van drie kamers of minder. Een kamer is een vertrek, geschikt voor een langdurig verblijf, bijvoorbeeld om in te wonen, te werken of te slapen.
Laag inkomen	Deze categorie van inkomen is bepaald aan de hand van de decielen voor Nederland. Decielen verdelen alle personen in Nederland in 10 even grote groepen op basis van hun besteedbaar inkomen. De eerste vier decielen (40 procent van de personen) vormen de groep met een laag inkomen. De volgende vier decielen vormen de groep met een midden inkomen en de laatste twee decielen vormen de groep met een hoog inkomen.
Langdurig bijstandsafhankelijken	Personen die op het peilmoment ten minste drie jaar algemene bijstand ontvangen.

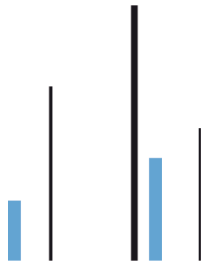
Leefbaarheidsscore	<p>Een samengestelde index die de leefbaarheidssituatie en leefbaarheidsontwikkeling in de Nederlandse wijken zo goed en volledig mogelijk weergeeft en die onderscheid kan maken tussen wijken die negatief en wijken die positief worden beoordeeld. Die samengestelde index is de leefbaarheidsscore. De leefbaarheidsscore is onderverdeeld in 7 categorieën:</p> <p>1 = zeer negatief 2 = negatief 3 = matig 4 = matig positief 5 = positief 6 = zeer positief 7 = uiterst positief</p> <p>Zie ook: www.leefbaarometer.nl</p>
Leefbaarometerscore	<p>De score voor de Leefbaarometer indicatoren wordt gepresenteerd als een afwijking van het Nederlands gemiddelde. De score verloopt van -50 (voor gebieden met een maximale negatieve afwijking) tot +50 (voor gebieden met een maximale positieve afwijking). Als voorbeeld: Een gebied met een score 0 wordt gekenmerkt door een mate van overlast en veiligheid die vergelijkbaar is met de gemiddelde overlast en veiligheid in Nederland in 2006. Wanneer een wijk in 2006 -10 scoort en in 2008 -6, dan is er sprake van een positieve ontwikkeling in de wijk. (Bron: BZK, Leefbaarometer).</p> <p>Zie ook: www.leefbaarometer.nl</p>
Meergezinswoning	<p>Elke woning die samen met andere woonruimten c. q. bedrijfsruimten een geheel pand vormt. Hieronder vallen flats, galerij-, portiek-, beneden- en bovenwoningen, appartementen en woningen boven bedrijfsruimten, voor zover deze zijn voorzien van een buiten de bedrijfsruimte gelegen toegangsdeur.</p>
MOE-landers	<p>Personen die afkomstig zijn uit één van de volgende landen: Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Slovenië, Estland, Letland, Litouwen, Roemenië en Bulgarije. Deze indeling is politiek bepaald: in 2004 of in 2007 zijn deze landen toegetreden tot de Europese Unie.</p>
Niet-westerse allochtoon	<p>Allochtoon met als herkomstgroepering een van de landen in de werelddelen Afrika, Latijns-Amerika en Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije.</p>
Niet werkend werkzoekend	<p>Een persoon is niet-werkend werkzoekend als hij of zij tussen de 15 en 64 jaar is, ingeschreven staat bij het CWI en geen werk heeft.</p>

Pasgeborenen met extra zorgbehoefte	<p>De pasgeborenen met extra zorgbehoefte zijn gedefinieerd als kinderen die:</p> <ul style="list-style-type: none"> - te vroeg geboren zijn (na minder dan 37 weken zwangerschap); - te licht zijn voor de zwangerschapsduur (de kleinste 10 procent); - een Apgarscore onder de 7 hebben; - op de neonatale Intensive Care (IC) zijn opgenomen; - perinataal zijn overleden. Conform de WHO-criteria betreft dit de som van de foetale en vroeg neonatale sterfte (tot 7 dagen post-partum) van kinderen die werden geboren na een zwangerschapsduur vanaf 22 weken en, als de zwangerschapsduur niet bekend was, met een geboortegewicht vanaf 500 gram.
Personen met inkomsten uit arbeid	Personen van 15 tot en met 64 jaar die aan het eind van het verslagjaar geregistreerd staan met een betaalde baan of andere inkomsten uit arbeid.
Personen met een AO-uitkering	Personen met inkomsten uit een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Deze uitkeringen worden verstrekt op grond van de WAO, WIA, WAZ of Wajong.
Personen met een WW-uitkering	Personen met inkomsten uit een werkloosheidsuitkering. Deze uitkeringen worden verstrekt op grond van de WW.
Potentiële beroepsbevolking	Alle personen van 15 tot en met 64 jaar ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie.
Schoolverlaters	Leerlingen uit het basisjaar die het volgende schooljaar geen bekostigd onderwijs meer volgen en niet ouder zijn dan 23 jaar op 1 oktober van het volgend schooljaar. Daarnaast betreft het alleen de leerlingen die zowel eind september van het basisjaar als eind september van het volgend schooljaar staan ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie.
Sociale huurwoning	Huurwoningen die eigendom zijn van 'toegelaten instellingen' (woningcorporaties).
Startkwalificatie	Een leerling heeft een startkwalificatie met ten minste een afgeronde havo- of vwo-opleiding, of een basisberoepsopleiding (mbo niveau 2).
Voortijdig schoolverlater	Een schoolverlater die niet in het bezit is van een startkwalificatie.
Westerse allochtoon	Allochtoon met als herkomstgroepering een van de landen in de werelddelen Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika en Oceanië of Indonesië of Japan. De westerse allochtoon wordt uitgesplitst in MOE-landers en overige westerse allochtonen.
Wanbetaler zorgverzekeringspremie	Een persoon die verzekerd is tegen ziektekosten en op 31 december minimaal zes maanden geen premie voor de basisverzekering heeft betaald, 18 jaar of ouder is en in de Gemeentelijke Basisadministratie staat ingeschreven op de genoemde peildatum. Vanaf 2010 moet iemand ook staan ingeschreven als wanbetaler bij het College voor Zorgverzekeringen (CVZ).

Bijlage B: Afkortingen

AO	Arbeidsongeschiktheid
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
Cfi	Centrale financiële instellingen
Cito	Centraal instituut voor toetsontwikkeling
CVZ	College voor Zorgverzekeringen
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs, voorheen IB-Groep en Cfi
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
Havo	Hoger algemeen vormend onderwijs
HO	Hoger onderwijs
IOAW	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
Mbo	Middelbaar Beroepsonderwijs
NWW	Niet-werkend werkzoekend
PRN	Perinatale registratie Nederland
RIO	Regionaal Inkomensonderzoek
SSB	Sociaal Statistisch Bestand
SYSWOV	Systeem Woningvoorraad
UWV	Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen
Vmbo	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VO	Voortgezet onderwijs
Vwo	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WW	Werkloosheidswet

Bijlage C: Regio-indeling

Code	Regio	Onderdeel regio
NL0000	Nederland	Totaal
NL0001		Totaal aandachtswijken
NL0002		Totaal niet-aandachtswijken
G40000	G4	Totaal
G40001		Totaal aandachtswijken
G40002		Totaal niet-aandachtswijken
G14000	G14	Totaal
G14001		Totaal aandachtswijken
G14002		Totaal niet-aandachtswijken
G18000	G18	Totaal
G18001		Totaal aandachtswijken
G18002		Totaal niet-aandachtswijken
036100	Alkmaar	Totaal
036101		Overdie
036102		1813 Overdie
036103		Overige postcode gebieden
036104		Totaal aandachtswijken
030700	Amersfoort	Totaal
030701		De Kruiskamp
030702		3814 De Kruiskamp
030703		Overige postcode gebieden
030704		Totaal aandachtswijken
036300	Amsterdam	Totaal
036301		Amsterdam Noord
036302		1024 Nieuwendam-N
036303		1031 Buiksloterham
036304		1032 Volewijck
036305		Nieuw-West
036306		1061 De Kolenkit
036307		1062 Westlandgracht
036308		1063 Slotermeer-NO
036309		1064 Slotermeer-ZW
036310		1065 Slotervaart
036311		1067 Geuzenveld/Lutkemeer/Ookmeer
036312		1068 Osdorp-O
036313		1069 Osdorp-M/De Punt/Sloten

Code	Regio	Onderdeel regio
036314		Bos en Lommer
036315		1055 Bos en Lommer
036316		1056 Kommert/Van Galenbrt
036317		1057 Hoofdweg/Overtoomse Veld
036318		Amsterdam Oost
036319		1092 Transvaalbuurt
036320		1094 Indische Buurt-W
036321		Bijlmer
036322		1103 Bijlmer oost (e,g,k)
036323		1104 Bijlmer -oost (E,G,K)
036324		Overige postcode gebieden
036325		Totaal aandachtswijken
020200	Arnhem	Totaal
020201		Klarendal
020202		6822 Klarendal
020203		Presikhaaf
020204		6826 Presikhaaf-W
020205		Het Arnhemse Broek
020206		6828 Spijkerkw/Broek
020207		Malburgen/Immerloo
020208		6832 Immerloo I/Eimersweide
020209		6833 Groene Weide/Kamillehof/Bakenhof
020210		6841 Meinerswijk/Malburgen-W
020211		Overige postcode gebieden
020212		Totaal aandachtswijken
015000	Deventer	Totaal
015001		Rivierenwijk
015002		7417 Rivierenwijk
015003		Overige postcode gebieden
015004		Totaal aandachtswijken
050500	Dordrecht	Totaal
050501		Wielwijk/Crabbehof
050502		3317 Wielwijk/Crabbehof
050503		Overige postcode gebieden
050504		Totaal aandachtswijken
077200	Eindhoven	Totaal
077201		Woensel West
077202		5621 t Groenewoud
077203		Doornakkers
077204		5642 Poeijersstraat/Doornakkers
077205		Bennekel
077206		5654 Gestel buiten rondweg I

Code	Regio	Onderdeel regio
077207	Enschede	Overige postcode gebieden
077208		Totaal aandachtswijken
015300		Totaal
015301		Velve-Lindenhof
015302		7533 Velve-Lindenhof
015303	Groningen	Overige postcode gebieden
015304		Totaal aandachtswijken
001400		Totaal
001401		Korrewegwijk
001402		9715 Korrewegwijk
001403		De Hoogte
001404		9716 De Hoogte
001405		Overige postcode gebieden
001406		Totaal aandachtswijken
091700		Heerlen
091701	Heerlen	Meezenbroek
091702		6415 Meezenbroek
091703		Overige postcode gebieden
091704		Totaal aandachtswijken
008000	Leeuwarden	Totaal
008001	Leeuwarden	Heechterp/Schieringen
008002		8924 Heechterp/Schieringen
008003		Overige postcode gebieden
008004		Totaal aandachtswijken
093500	Maastricht	Totaal
093501	Maastricht	Maastricht Noordoost
093502		6222 Beatrixhaven/Nazareth/Meerssenhoven
093503		6224 Wyckerpoort/Oostermaas
093504		Overige postcode gebieden
093505		Totaal aandachtswijken
026800	Nijmegen	Totaal
026801	Nijmegen	Hatert
026802		6535 Hatert
026803		Overige postcode gebieden
026804		Totaal aandachtswijken
059900	Rotterdam	Totaal
059901	Rotterdam	Rotterdam West
059902		3014 Oude Westen
059903		3021 Middelland
059904		3022 Nieuwe Westen Noord
059905		3024 Delfshaven
059906		3025 Bospolder

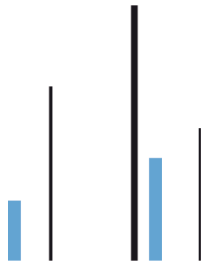
Code	Regio	Onderdeel regio	
059907		3026 Tussendijken	
059908		3027 Spangen	
059909		Rotterdam Noord	
059910		3031 Rubroek	
059911		3033 Provenierswijk	
059912		3034 Crooswijk	
059913		3035 Oude noorden (zuid)	
059914		3036 Oude noorden (noord)	
059915		Bergpolder	
059916		3038 Bergpolder	
059917		Overschie	
059918		3042 Kleinpolder	
059919		Oud Zuid	
059920		3072 Katendrecht/Afrikaanderwijk/Kop v Zuid	
059921		3073 Bloemhof	
059922		3074 Hillesluis	
059923		3081 Tarwewijk	
059924		3082 Oud-Charlois	
059925		3083 Carnisse/Zuidplein	
059926		Vreewijk	
059927		3075 Vreewijk	
059928		Zuidelijke Tuinsteden	
059929		3085 Zuidwijk	
059930		3086 Pendrecht	
059931		Overige postcode gebieden	
059932		Totaal aandachtswijken	
060600		Schiedam	Totaal
060601			Nieuwland
060602			3118 Buurt 62,68
060603			3119 Buurt 63-67,71
060604		Overige postcode gebieden	
060605		Totaal aandachtswijken	
051800	's-Gravenhage	Totaal	
051801		Stationsbuurt	
051802		2515 Stationsbuurt	
051803		Schilderswijk	
051804		2525 Schildersbrt-W/Groente- en fruitmarkt	
051805		2526 Schildersbrt-N/-O	
051806		Den Haag Zuidwest	
051807		2532 Moerwijk-Z	
051808		2533 Zuiderpark/Moerwijk-W/Morgenstond	
051809		2541 Morgenstond-Z	

Code	Regio	Onderdeel regio
051810	Utrecht	2542 Dreven/Gaarden
051811		2544 Loosduinen/Bouwlust/Vrederust
051812		2545 Morgenstond-W
051813		Transvaal
051814		2572 Transvaalkw
051815		Overige postcode gebieden
051816		Totaal aandachtswijken
034400		Totaal
034401		Kanaleneiland
034402		3526 Ind geb/Transwijk/Columbuslaan
034403		3527 Vollenhovelaan/Marshallaan
034404		Ondiep
034405		3552 Ondiep/Loevenhoutsedijk
034406		Overvecht
034407		3561 Taagdreef/Wolgadreef
034408		3562 Zamenhofdreef/Neckardreef
034409	3563 Amazonedreef	
034410	3564 Overvecht-N	
034411	Zuilen Oost	
034412	3554 De Rijkstraat/Kenastraat/Schaakbrt	
034413	Overige postcode gebieden	
034414	Totaal aandachtswijken	
047900	Zaanstad	Totaal
047901	Poelenburg	
047902	1504 Poelenburg	
047903	Overige postcode gebieden	
047904	Totaal aandachtswijken	

6 positiepostcode clusters

Code	Regio	Onderdeel regio
P20200	Arnhem	Klarendal-Zuid
P20201		Klarendal-Noord
P20202		Onder de linden
P20203		Sint Janskerkstraat e.o.
P20204		Presikhaaf I
P20205		Presikhaaf II
P20206		Presikhaaf III
P20207		Winkelcentrum Presikhaaf
P20208		Hommelstraat
P20209		Spijkerbuurt
P20310		Boulevardwijk

Code	Regio	Onderdeel regio
P20211		Arnhemse Broek
P20212		Statenkwartier
P20213		Verschuerbuurt, Frostbrug, Industrierrein
P20214		Immerloo I
P20215		Immerloo II A
P20216		Middelgraafaan e.o.
P20217		Zeegsingel e.o.
P20218		Eimersweide
P20219		Groene Weide
P20220		Kamillehof, Bakenhof
P20221		Stadseiland
P20222		Meinerswijk, De Praets
P20223		Malburgen-West oud
P20224		Malburgen-West nieuw
P26801	Nijmegen	Hatert I
P26802		Hatert II

Bijlage D: Hoe kunnen de indicatoren worden uitgesplitst?

Nr	Beschrijving	Onderwerp
0.1	Particuliere huishoudens naar type huishouden	Huishoudens op 1 januari Eenpersoonshuishoudens Paren met of zonder kinderen Eenouderhuishoudens Eenpersoonshuishoudens, % Paren met of zonder kinderen, % Eenouderhuishoudens, %
0.2	Inwoners	Totaal
0.3	Personen behorend tot de potentiële beroepsbevolking (15-64 jaar)	Totaal Totaal, %
0.4	Personen naar herkomstgroepering	Autochtonen Westerse allochtonen, Totaal Niet-westerse allochtonen, Turken Niet-westerse allochtonen, Marokkanen Niet-westerse allochtonen, Surinamers Niet-westerse allochtonen, Antillianen en Arubanen Niet-westerse allochtonen, Overige niet-westerse allochtonen Autochtonen, % Westerse allochtonen, Totaal, % Niet-westerse allochtonen, Turken, % Niet-westerse allochtonen, Marokkanen, % Niet-westerse allochtonen, Surinamers, % Niet-westerse allochtonen, Antillianen en Arubanen, % Niet-westerse allochtonen, Overige niet-westerse allochtonen, % Westerse allochtonen, MOE-landers Westerse allochtonen, Overige westerse allochtonen Niet-westerse allochtonen, Totaal niet-westerse allochtonen Westerse allochtonen, MOE-landers, % Westerse allochtonen, Overige westerse allochtonen, % Niet-westerse allochtonen, Totaal niet-westerse allochtonen, %
0.5	Personen naar leeftijdklasse	0 tot 14 jaar 15 tot 17 jaar 18 tot 26 jaar 27 tot 44 jaar

Nr	Beschrijving	Onderwerp
0.6	Verhuizingen naar leeftijdsklasse, herkomstgroepering en type huishouden	<p>45 tot 64 jaar</p> <p>65 jaar of ouder</p> <p>0 tot 14 jaar, %</p> <p>15 tot 17 jaar, %</p> <p>18 tot 26 jaar, %</p> <p>27 tot 44 jaar, %</p> <p>45 tot 64 jaar, %</p> <p>65 jaar of ouder, %</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar leeftijdsklasse, Jonger dan 20 jaar</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar leeftijdsklasse, 20 tot 65 jaar</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar leeftijdsklasse, 65 jaar of ouder</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar herkomst, Autochtonen</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar herkomst, Westerse allochtonen</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar herkomst, Niet-westerse allochtonen</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar type huishouden, Eenpersoonshuishoudens</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar type huishouden, Paren met of zonder kinderen</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar type huishouden, Eenouderhuishoudens</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar leeftijdsklasse, Jonger dan 20 jaar</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar leeftijdsklasse, 20 tot 65 jaar</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar leeftijdsklasse, 65 jaar of ouder</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar herkomst, Autochtonen</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar herkomst, Westerse allochtonen</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar herkomst, Niet-westerse allochtonen</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar type huishouden, Eenpersoonshuishoudens</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar type huishouden, Paren met of zonder kinderen</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar type huishouden, Eenouderhuishoudens</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar leeftijdsklasse, Jonger dan 20 jaar</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar leeftijdsklasse, 20 tot 65 jaar</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar leeftijdsklasse, 65 jaar of ouder</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar herkomst, Autochtonen</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar herkomst, Westerse allochtonen</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar herkomst, Niet-westerse allochtonen</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar type huishouden, Eenpersoonshuishoudens</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar type huishouden, Paren met of zonder kinderen</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar type huishouden, Eenouderhuishoudens</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar leeftijdsklasse, Jonger dan 20 jaar, %</p>

Nr	Beschrijving	Onderwerp
		<p>Vertrek van personen uit regio, Naar leeftijdsklasse, 20 tot 65 jaar, %</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar leeftijdsklasse, 65 jaar of ouder, %</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar herkomst, Autochtonen, %</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar herkomst, Westerse allochtonen, %</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar herkomst, Niet-westerse allochtonen, %</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar type huishouden, Eenpersoonshuishoudens, %</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar type huishouden, Paren met of zonder kinderen, %</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar type huishouden, Eenouderhuishoudens, %</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar leeftijdsklasse, Jonger dan 20 jaar, %</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar leeftijdsklasse, 20 tot 65 jaar, %</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar leeftijdsklasse, 65 jaar of ouder, %</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar herkomst, Autochtonen, %</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar herkomst, Westerse allochtonen, %</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar herkomst, Niet-westerse allochtonen, %</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar type huishouden, Eenpersoonshuishoudens, %</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar type huishouden, Paren met of zonder kinderen, %</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar type huishouden, Eenouderhuishoudens, %</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar leeftijdsklasse, Jonger dan 20 jaar, %</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar leeftijdsklasse, 20 tot 65 jaar, %</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar leeftijdsklasse, 65 jaar of ouder, %</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar herkomst, Autochtonen, %</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar herkomst, Westerse allochtonen, %</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar herkomst, Niet-westerse allochtonen, %</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar type huishouden, Eenpersoonshuishoudens, %</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar type huishouden, Paren met of zonder kinderen, %</p> <p>Verhuizingen van personen binnen regio, Naar type huishouden, Eenouderhuishoudens, %</p>
0.7	Verhuizingen naar besteedbaar inkomen in decielklassen en decielgrenswaarden	<p>Vertrek van personen uit regio, Naar inkomen, Laag inkomen</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar inkomen, Midden inkomen</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar inkomen, Hoog inkomen</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar inkomen, Decielgrenswaarde 4 - 5</p> <p>Vertrek van personen uit regio, Naar inkomen, Decielgrenswaarde 8 - 9</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar inkomen, Laag inkomen</p> <p>Vestiging van personen in regio, Naar inkomen, Midden inkomen</p>

Nr	Beschrijving	Onderwerp
		Vestiging van personen in regio, Naar inkomen, Hoog inkomen
		Vestiging van personen in regio, Naar inkomen, Decielgrenswaarde 4 - 5
		Vestiging van personen in regio, Naar inkomen, Decielgrenswaarde 8 - 9
		Verhuizingen van personen binnen regio, Naar inkomen, Laag inkomen
		Verhuizingen van personen binnen regio, Naar inkomen, Midden inkomen
		Verhuizingen van personen binnen regio, Naar inkomen, Hoog inkomen
		Verhuizingen van personen binnen regio, Naar inkomen, Decielgrenswaarde 4 - 5
		Verhuizingen van personen binnen regio, Naar inkomen, Decielgrenswaarde 8 - 9
		Vertrek van personen uit regio, Naar inkomen, Laag inkomen, %
		Vertrek van personen uit regio, Naar inkomen, Midden inkomen, %
		Vertrek van personen uit regio, Naar inkomen, Hoog inkomen, %
		Vestiging van personen in regio, Naar inkomen, Laag inkomen, %
		Vestiging van personen in regio, Naar inkomen, Midden inkomen, %
		Vestiging van personen in regio, Naar inkomen, Hoog inkomen, %
		Verhuizingen van personen binnen regio, Naar inkomen, Laag inkomen, %
		Verhuizingen van personen binnen regio, Naar inkomen, Midden inkomen, %
		Verhuizingen van personen binnen regio, Naar inkomen, Hoog inkomen, %
0.8	Leefbaarometerscore	Score
	Bevolkingssamenstelling	
0.9	Leefbaarometerscore Sociale samenhang	Score
1.1	Eengezins- en meergezinswoningen	Aantal woningen Aantal eengezinswoningen Aantal meergezinswoningen Eengezinswoningen, % Meergezinswoningen, %
1.2	Gemiddeld aantal inwoners per woning	Gemiddelde
1.3	Kleine woningen	Totaal aantal woningen Aantal woningen met 3 kamers of minder Aantal woningen met 4 kamers Aantal woningen met 5 kamers of meer Woningen met 3 kamers of minder, % Woningen met 4 kamers, % Woningen met 5 kamers of meer, %
1.4	Aandeel koopwoningen, particuliere en sociale huurwoningen	Koopwoningen, % Huurwoningen, % Particuliere huurwoningen, % Sociale huurwoningen, %
1.5	Leefbaarheidsscore	Score
1.6	Koop- en huurwoningen naar bouwjaar in klassen	Koopwoningen Particuliere huurwoningen Sociale huurwoningen

Nr	Beschrijving	Onderwerp
		Koopwoningen naar bouwperiode, Voor 1945
		Koopwoningen naar bouwperiode, 1945 tot 1960
		Koopwoningen naar bouwperiode, 1960 tot 1981
		Koopwoningen naar bouwperiode, 1981 tot 2001
		Koopwoningen naar bouwperiode, 2001 of later
		Particuliere huurwoningen naar bouwperiode, Voor 1945
		Particuliere huurwoningen naar bouwperiode, 1945 tot 1960
		Particuliere huurwoningen naar bouwperiode, 1960 tot 1981
		Particuliere huurwoningen naar bouwperiode, 1981 tot 2001
		Particuliere huurwoningen naar bouwperiode, 2001 of later
		Sociale huurwoningen naar bouwperiode, Voor 1945
		Sociale huurwoningen naar bouwperiode, 1945 tot 1960
		Sociale huurwoningen naar bouwperiode, 1960 tot 1981
		Sociale huurwoningen naar bouwperiode, 1981 tot 2001
		Sociale huurwoningen naar bouwperiode, 2001 of later
		Koopwoningen naar bouwperiode, Voor 1945, %
		Koopwoningen naar bouwperiode, 1945 tot 1960, %
		Koopwoningen naar bouwperiode, 1960 tot 1981, %
		Koopwoningen naar bouwperiode, 1981 tot 2001, %
		Koopwoningen naar bouwperiode, 2001 of later, %
		Particuliere huurwoningen naar bouwperiode, Voor 1945, %
		Particuliere huurwoningen naar bouwperiode, 1945 tot 1960, %
		Particuliere huurwoningen naar bouwperiode, 1960 tot 1981, %
		Particuliere huurwoningen naar bouwperiode, 1981 tot 2001, %
		Particuliere huurwoningen naar bouwperiode, 2001 of later, %
		Sociale huurwoningen naar bouwperiode, Voor 1945, %
		Sociale huurwoningen naar bouwperiode, 1945 tot 1960, %
		Sociale huurwoningen naar bouwperiode, 1960 tot 1981, %
		Sociale huurwoningen naar bouwperiode, 1981 tot 2001, %
		Sociale huurwoningen naar bouwperiode, 2001 of later, %
1.8	Gemiddelde verkoopprijs van koopwoningen	Totaal aantal verkochte woningen
		Aantal verkochte eengezinswoningen
		Aantal verkochte meergezinswoningen
		Gemiddelde verkoopprijs woningen, Totaal
		Gemiddelde verkoopprijs woningen, Eengezinswoningen
		Gemiddelde verkoopprijs woningen, Meergezinswoningen
1.9	Leefbaarometer-score woningvoorraad	Score
1.10	Leefbaarometer-score publieke ruimte	Score
1.11	Leefbaarometer-score voorzieningenniveau	Score
2.1	Leerlingen in het 3e leerjaar in het voortgezet onderwijs naar schoolsoort	Totaal
		Vmbo

Nr	Beschrijving	Onderwerp
		Vmbo kader-basisberoeps Vmbo theoretisch-gemengd Totaal havo/vwo Havo Vwo Naar herkomst, autochtonen Naar herkomst, westerse allochtonen Naar herkomst, niet-westerse allochtonen Vmbo leerlingen naar herkomst, autochtonen Vmbo leerlingen naar herkomst, westerse allochtonen Vmbo leerlingen naar herkomst, niet-westerse allochtonen Havo/vwo leerlingen naar herkomst, autochtonen Havo/vwo leerlingen naar herkomst, westerse allochtonen Havo/vwo leerlingen naar herkomst, niet-westerse allochtonen Vmbo basis- of kaderberoeps, % Vmbo theoretisch of gemengd, % Havo, % Vwo, % Naar herkomst, autochtonen, % Naar herkomst, westerse allochtonen, % Naar herkomst, niet-westerse allochtonen, % Vmbo leerlingen naar herkomst, autochtonen, % Vmbo leerlingen naar herkomst, westerse allochtonen, % Vmbo leerlingen naar herkomst, niet-westerse allochtonen, % Havo/vwo leerlingen naar herkomst, autochtonen, % Havo/vwo leerlingen naar herkomst, westerse allochtonen, % Havo/vwo leerlingen naar herkomst, niet-westerse allochtonen, %
2.2	Leerlingen en schoolverlaters naar het hebben van een startkwalificatie	Totaal leerlingen jonger dan 23 jaar Schoolverlaters, aantal schoolverlaters SV-ers naar startkwalificatie, Aantal voortijdige schoolverlaters SV-ers naar startkwalificatie, Aantal SV-ers met startkwalificatie Schoolverlaters, Aandeel schoolverlaters, % SV-ers naar startkwalificatie, Aandeel voortijdige schoolverlaters, % SV-ers naar startkwalificatie, Aandeel SV-ers met startkwalificatie, %
2.3	Onderwijsdeelname naar schoolsoort en herkomstgroepering	Totaal leerlingen vo, mbo en ho Leerlingen VO, totaal aantal leerlingen Leerlingen VO, aantal autochtonen Leerlingen VO, aantal westerse allochtonen Leerlingen VO, aantal niet-westerse allochtonen Leerlingen VO, aandeel autochtonen, % Leerlingen VO, aandeel westerse allochtonen, % Leerlingen VO, aandeel niet-westerse allochtonen, %

Nr	Beschrijving	Onderwerp
		Leerlingen MBO, totaal aantal leerlingen
		Leerlingen MBO, aantal autochtonen
		Leerlingen MBO, aantal westerse allochtonen
		Leerlingen MBO, aantal niet-westerse allochtonen
		Leerlingen MBO, aandeel autochtonen, %
		Leerlingen MBO, aandeel westerse allochtonen, %
		Leerlingen MBO, aandeel niet-westerse allochtonen, %
		Leerlingen HO, totaal aantal leerlingen
		Leerlingen HO, aantal autochtonen
		Leerlingen HO, aantal westerse allochtonen
		Leerlingen HO, aantal niet-westerse allochtonen
		Leerlingen HO, aandeel autochtonen, %
		Leerlingen HO, aandeel westerse allochtonen, %
		Leerlingen HO, aandeel niet-westerse allochtonen, %
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Totaal voortgezet onderwijs
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Leerjaar 1, 2 en algemeen leerjaar 3
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Vmbo kaderbasisberoeps 3-4
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Vmbo theoretisch-gemengd 3-4
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Havo 3-5
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Vwo 3-6
		Middelbaar beroepsonderwijs, Totaal middelbaar beroepsonderwijs
		Middelbaar beroepsonderwijs, Beroepsopleidende leerweg (bol)
		Middelbaar beroepsonderwijs, Beroepsbegeleidende leerweg (bbi)
		Hoger onderwijs, Totaal hoger onderwijs
		Hoger onderwijs, Hoger beroepsonderwijs
		Hoger onderwijs, Wetenschappelijk onderwijs
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Totaal voortgezet onderwijs, %
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Leerjaar 1, 2 en algemeen leerjaar 3, %
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Vmbo kaderbasisberoeps 3-4, %
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Vmbo theoretisch-gemengd 3-4, %
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Havo 3-5, %
		Voortgezet onderwijs, Leerlingen naar schoolsoort en herkomst, Vwo 3-6, %
		Middelbaar beroepsonderwijs, Totaal middelbaar beroepsonderwijs, %
		Middelbaar beroepsonderwijs, Beroepsopleidende leerweg (bol), %

Nr	Beschrijving	Onderwerp
		Middelbaar beroepsonderwijs, Beroepsbegeleidende leerweg (bbi), % Hoger onderwijs, Totaal hoger onderwijs, % Hoger onderwijs, Hoger beroepsonderwijs, % Hoger onderwijs, Wetenschappelijk onderwijs, %
2.5	Eindtoets Basisonderwijs score (Cito-toets)	Eindtoets Basisonderwijs (Cito), Totaalscore tov Nederland Eindtoets Basisonderwijs (Cito), Score taal tov Nederland Eindtoets Basisonderwijs (Cito), Score rekenen en wiskunde tov Nederland
3.1	- Personen met een WW-uitkering	Totaal
t/m	- Niet-werkend werkzoekenden	Totaal, %
3.5	ingeschreven bij het CWI	Naar leeftijdsklasse, 15 tot 17 jaar (bij personen met een WW-uitkering 15-26 jaar)
	- Langdurig bijstandsafhankelijken (>=3 jaar)	Naar leeftijdsklasse, 18 tot 26 jaar (bij personen met een WW-uitkering 15-26 jaar) Naar leeftijdsklasse, 27 tot 44 jaar
	- Personen met een AO-uitkering	Naar leeftijdsklasse, 45 tot 64 jaar
	- Personen met inkomsten uit arbeid	Naar leeftijdsklasse, 15 tot 17 jaar, % (bij personen met een WW-uitk. 15-26 jaar)
		Naar leeftijdsklasse, 18 tot 26 jaar, % (bij personen met een WW-uitk. 15-26 jaar)
		Naar leeftijdsklasse, 27 tot 44 jaar, %
		Naar leeftijdsklasse, 45 tot 64 jaar, %
		Naar herkomstgroepering, Autochtonen
		Naar herkomstgroepering, Allochtonen, Totaal allochtonen,
		Naar herkomstgroepering, Allochtonen, Westerse allochtonen, Totaal
		Naar herkomstgroepering, Allochtonen, Westerse allochtonen, MOE-landers
		Naar herkomstgroepering, Allochtonen, Westerse allochtonen, Overige westerse allochtonen
		Naar herkomstgroepering, Allochtonen, Niet-westerse allochtonen,
		Naar herkomstgroepering, Autochtonen, %
		Naar herkomstgroepering, Allochtonen, Totaal allochtonen, , %
		Naar herkomstgroepering, Allochtonen, Westerse allochtonen, Totaal, %
		Naar herkomstgroepering, Allochtonen, Westerse allochtonen, MOE-landers, %
		Naar herkomstgroepering, Allochtonen, Westerse allochtonen, Overige westerse allochtonen, %
		Naar herkomstgroepering, Allochtonen, Niet-westerse allochtonen, , %
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Totaal,
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Westerse allochtonen, Totaal
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Westerse allochtonen, MOE-landers
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Westerse allochtonen,
		Overige westerse allochtonen
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen,
		Totaal
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen,
		Turken
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen,

Nr	Beschrijving	Onderwerp
		Marokkanen
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Surinamers
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Antillianen en Arubanen
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Overige niet-westerse allochtonen
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Totaal, , %
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Westerse allochtonen, Totaal, %
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Westerse allochtonen, MOE-landers, %
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Westerse allochtonen, Overige westerse allochtonen, %
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Totaal, %
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Turken, %
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Marokkanen, %
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Surinamers, %
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Antillianen en Arubanen, %
		Naar herkomstgroepering, 1e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Overige niet-westerse allochtonen, %
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Totaal,
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Westerse allochtonen, Totaal
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Westerse allochtonen, MOE-landers
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Westerse allochtonen, Overige westerse allochtonen
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Totaal
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Turken
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Marokkanen
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Surinamers
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Antillianen en Arubanen

Nr	Beschrijving	Onderwerp
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Overige niet-westerse allochtonen
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Totaal, , %
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Westerse allochtonen, Totaal, %
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Westerse allochtonen, MOE-landers, %
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Westerse allochtonen, Overige westerse allochtonen, %
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Totaal, %
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Turken, %
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Marokkanen, %
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Surinamers, %
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Antillianen en Arubanen, %
		Naar herkomstgroepering, 2e generatie allochtonen, Niet-westerse allochtonen, Overige niet-westerse allochtonen, %
		Naar geslacht, Mannen, Totaal mannen,
		Naar geslacht, Mannen, Autochtonen,
		Naar geslacht, Mannen, Westerse allochtonen, Totaal
		Naar geslacht, Mannen, Westerse allochtonen, MOE-landers
		Naar geslacht, Mannen, Westerse allochtonen, Overige westerse allochtonen
		Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Totaal
		Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Turken
		Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Marokkanen
		Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Surinamers
		Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Antillianen en Arubanen
		Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Overige niet-westerse allochtonen
		Naar geslacht, Vrouwen, Totaal vrouwen,
		Naar geslacht, Vrouwen, Autochtonen,
		Naar geslacht, Vrouwen, Westerse allochtonen, Totaal
		Naar geslacht, Vrouwen, Westerse allochtonen, MOE-landers
		Naar geslacht, Vrouwen, Westerse allochtonen, Overige westerse allochtonen
		Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Totaal
		Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Turken
		Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Marokkanen
		Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Surinamers

Nr	Beschrijving	Onderwerp
		<p>Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Antillianen en Arubanen</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Overige niet-westerse allochtonen</p> <p>Naar geslacht, Mannen, Totaal mannen, , %</p> <p>Naar geslacht, Mannen, Autochtonen, , %</p> <p>Naar geslacht, Mannen, Westerse allochtonen, Totaal, %</p> <p>Naar geslacht, Mannen, Westerse allochtonen, MOE-landers, %</p> <p>Naar geslacht, Mannen, Westerse allochtonen, Overige westerse allochtonen, %</p> <p>Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Totaal, %</p> <p>Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Turken, %</p> <p>Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Marokkanen, %</p> <p>Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Surinamers, %</p> <p>Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Antillianen en Arubanen, %</p> <p>Naar geslacht, Mannen, Niet-westerse allochtonen, Overige niet-westerse allochtonen, %</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Totaal vrouwen, , %</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Autochtonen, , %</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Westerse allochtonen, Totaal, %</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Westerse allochtonen, MOE-landers, %</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Westerse allochtonen, Overige westerse allochtonen, %</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Totaal, %</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Turken, %</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Marokkanen, %</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Surinamers, %</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Antillianen en Arubanen, %</p> <p>Naar geslacht, Vrouwen, Niet-westerse allochtonen, Overige niet-westerse allochtonen, %</p>
3.6	Gestandaardiseerd huishoudinkomen naar decielklassen en decielgrenswaarden	<p>Laag inkomen</p> <p>Midden inkomen</p> <p>Hoog inkomen</p> <p>Decielgrenswaarde 4-5</p> <p>Decielgrenswaarde 8-9</p> <p>Laag inkomen, %</p> <p>Midden inkomen, %</p> <p>Hoog inkomen, %</p>
4.1	Leefbaarometerscore overlast en veiligheid	Score
5.1	Paren naar herkomstgroepering	<p>Autochtoon of westerse allochtoon</p> <p>Niet-westerse allochtoon</p> <p>Eén partner niet-westerse allochtoon</p> <p>Autochtoon of westerse allochtoon, %</p> <p>Niet-westerse allochtoon, %</p>

Nr	Beschrijving	Onderwerp
6.1	Wanbetalers zorgverzekeringswet	Eén partner niet-westerse allochtoon, % t/m 2010, Aantal wanbetalers zorgverzekeringswet t/m 2010, Aandeel wanbetalers zorgverzekeringswet, % Na 2010, Aantal wanbetalers zorgverzekeringswet Na 2010, Aandeel wanbetalers zorgverzekeringswet, %
6.2	Gestarte schuldsaneringen	Totaal Totaal, %
7.2	Gezondheid pasgeborenen eenlingen	Aantal pasgeborenen Aandeel pasgeborenen extra zorgbehoefte, %
7.3	Geneesmiddelengebruik basisverzekering	Totaal 4 geneesmiddelgroepen Diabetes Mellitus Astma en COPD Cardiovasculair risicomanagement Antibacteriële middelen